

oras invest

2017 Tilinpäätös

Sisältö

Hallituksen toimintakertomus 2017	2
Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS	8
Konsernitase, IFRS	9
Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS	10
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista, IFRS	11
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS	12
Emoyhtiön tuloslaskelma, FAS	31
Emoyhtiön tase, FAS	32
Emoyhtiön rahavirtalaskelma, FAS	33
Emoyhtiön liitetiedot, FAS	34
Tasekirjan allekirjoitukset	40
Tilinpäätösmerkintä	40
Tilintarkastuskertomus	41

Hallituksen toimintakertomus 2017

Oras Invest, teollinen omistaja

Oras Invest Oy on perheyrittäjä, jolla on 72 vuoden perinteet teollisessa yrittäjyydessä. Oras Invest Oy keskittää omistuksensa vesi- ja rakennusteollisuuden aloilla toimiviin yrityksiin. Päämääränä on luoda pitkäaikaista ja kestävä arvonnousua kehittämällä yrityksiä aktiivisella hallitustyöskentelyllä ja tekemällä läheistä yhteistyötä johdon ja muiden omistajien kanssa.

Konsernirakenne

Oras Invest -konserniin ovat kuuluneet koko tilikauden ajan emoyhtiö Oras Invest Oy:n lisäksi 100-prosenttisesti omistettu Oras Oy sekä osakkuusyhtiöt Uponor Oyj (22,6%), Kemira Oyj (18,2%) ja Tikkurila Oyj (18,1%).

Oras Group on Oras Invest -konsernin alakonserni. Oras Group koostuu 100-prosenttisesti omistetuista yhtiöistä neljäsatoista Euroopan maassa, emoyhtiönään Oras Oy.

Oras Invest -konsernin konsernitilinpäätös on laadittu IFRS-periaatteiden (International Financial Reporting Standards) mukaisesti. Emoyhtiö Oras Invest Oy:n tilinpäätös on tehty suomalaisten laskentaperiaatteiden (FAS) mukaisesti.

Oras Invest -konsernin taloudellinen asema ja rahoitus

Oras Invest -konsernin tilinpäätökseen on yhdistelty Oras Group alakonsernina (omistusosuus 100%), ja osakkuusyhtiöt Uponor Oyj, Kemira Oyj ja Tikkurila Oyj pääomaosuusmenetelmällä.

Oras Group laatii oman konsernitilinpäätöksensä. Tilinpäätös on saatavissa Oras Oy:stä.

Nettovarallisuus (Net Asset Value, NAV) oli vuoden 2017 lopussa 892 milj. euroa (945). Nettovarallisuuteen luetaan Uponorin, Tikkurilan ja Kemiran omistusten markkina-arvot sekä Oras Groupin arvo laskettuna kaavalla EBITDA × 8 – nettovelat. Omistuksen kokonaistuotto (Total Shareholder Return, TSR) tilikaudelta oli -5% (19%).

Oras Invest -konsernin likvidit rahavarat 31.12.2017 olivat 38,0 milj. euroa (35,2). Taseen loppusumma oli 639,0 milj. euroa (640,7) ja oma pääoma 471,4 milj. euroa (442,9).

Oras Invest Oy:n liikevaihto ja tulos

Emoyhtiön liikevaihto oli tilikaudella 0,1 milj. euroa (0,3).

Oras Invest Oy:n osinkotuotot olivat tilikauden aikana 33,0 milj. euroa. Vuoden 2017 aikana Uponor Oyj jakoi osinkoa 0,46 euroa osakkeelta, jolloin Oras Invest Oy:n osuus Uponorin osingoista oli 7,6 milj. euroa (7,3). Kemira Oyj maksoi osinkoa 0,53 euroa osakkeelta, jolloin Kemiralta saatujen osinkojen yhteissumma oli 15,0 milj. euroa (15,0). Tikkurila Oyj maksoi osinkoa 0,80 euroa osakkeelta, jolloin Tikkurilalta saatujen osinkojen yhteissumma oli 6,4 milj. euroa (6,4). Oras Oy jakoi osinkoa 4,0 milj. euroa (ei osinkoa vuonna 2016), ja maksoi Oras Invest Oy:lle konserniavustusta 2,6 milj. euroa (3,9).

Emoyhtiön tilikauden tulos oli 33,0 milj. euroa (28,7).

Taloudellinen asema ja rahoitus

Oras Invest Oy:n likvidit rahavarat 31.12.2017 olivat 7,6 milj. euroa (0,03). Taseen loppusumma oli 637,9 milj. euroa (630,1). Oma pääoma oli 592,6 milj. euroa (562,1) ja maksetut osingot 2,5 milj. euroa.

Maksuvalmius vuoden aikana oli hyvä. Tilikauden aikana korollisia velkoja lyhennettiin 22,7 milj. eurolla.

Vuoden 2017 päättyessä Oras Invest Oy:n lainasumma oli yhteensä 45,0 milj. euroa (67,7). Velkojen suhde markkina-arvoisiin sijoituksiin oli 5% (7%).

Muutokset teollisissa omistuksissa

Tilikauden aikana ei ollut muutoksia teollisissa omistuksissa.

Tuotekehitys, ympäristö ja työturvallisuus

Oras Invest Oy on teollinen omistaja, eikä yhtiöllä ole tuotekehitys- tai ympäristötoimintoja. Teollisten omistusten toiminnot on esitetty osana ao. yhtiöiden tilinpäätöksiä.

ORAS INVEST OY:N TUNNUSLUVUT FAS

		2017	2016	2015
Liikevaihto	milj. euroa	0,1	0,3	0,3
Liikevoitto	milj. euroa	-2,2	-1,5	-2,4
Tilikauden tulos	milj. euroa	33,0	28,7	26,3
Oma pääoma yhteensä	milj. euroa	592,6	562,1	535,4
Taseen loppusumma	milj. euroa	637,9	630,1	630,4
Omavaraisuusaste	%	92,9	89,2	84,9
Henkilöstö keskimäärin		4	4	4
Kassavirta	milj. euroa	7,5	0,0	0,0

Olenaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole ollut olennaisia tapahtumia.

Näkymät vuodelle 2018

Teollisena omistajana Oras Invest Oy:n näkymät ovat suorassa yhteydessä sen teollisten omistusten tilinpäätöksissään esittämiin ohjeistuksiin.

Riskit

Oras Invest Oy:n pääasialliset riskit liittyvät sen pitkäaikaisiin omistuksiin. Koska omistuksissa on kyse huomattavista sijoituksista, jotka keskittyvät tiettyihin teollisuudenaloihin, saattavat muuttuvat markkinaolosuhteet vaikuttaa omistettujen yritysten kannattavuuteen. Omistuksen jakautuminen neljään teolliseen yhtiöön pienentää teollisuudenaloihin liittyvää riskiä.

Oras Invest Oy:n omistukset ovat yhtiöissä, joiden kotivaluutta on euro. Tästä syystä Oras Invest Oy:n valuutariskit ovat välillisiä ja muodostuvat omistettujen yhtiöiden kansainvälisten operatioiden kautta.

Muuttuvat olosuhteet rahoitusmarkkinoilla saattavat johtaa siihen, että uutta rahoitusta ei ole saatavilla tai sen lainanhoitokustannukset kasvavat.

Oras Groupin normaaliin toimintaan liittyvät teolliset vahinkoriskit ja tuotevastuu on katettu vakuutuksilla.

Oras Invest Oy:ssä tai Oras Groupissa ei ole meneillään riita-asioita, joista voisi syntyä mainittavia korvausvastuita.

Osakkeet

Oras Invest Oy:n osakepääoma jakautuu seuraavasti:

		2017	2016
A-osakkeet	(1 ääni/osake)	217 350	217 350
B1-osakkeet	(ei äänioikeutta)	36 226	
B2-osakkeet	(ei äänioikeutta)	36 226	
B3-osakkeet	(ei äänioikeutta)	36 224	
B4-osakkeet	(ei äänioikeutta)	36 224	
B5-osakkeet	(ei äänioikeutta)	24 150	
B6-osakkeet	(ei äänioikeutta)	24 150	
B7-osakkeet	(ei äänioikeutta)	24 150	

3.8.2017 rekisteröitiin yhtiöjärjestyksen muutos ja uudet B-osakkeet.

Kaikilla A-sarjan osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoon. B1–B7-sarjojen osakkeille maksettavasta osingosta päätetään erikseen, ja osakekohtainen osinko voi olla erilainen osakesarjojen välillä.

Voittoa koskevat toimenpiteet

Hallitus esittää, että Oras Invest Oy jakaa päättyneeltä tilikaudelta osinkoa 13,80 euroa / osake, yhteensä 2 999 430 euroa. Loppuosa tilikauden voitosta jätetään voittovaroihin.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Yhtiön hallitus, johto ja tilintarkastajat

Hallitus: Pekka Paasikivi (puheenjohtaja), Robin Lawther, Ulf Mattsson, Kaj Paasikivi, Frank Stangenberg-Haverkamp ja Christoph Vitzthum.

Toimitusjohtaja: Jari Paasikivi

Tilintarkastajat: KHT Mikko Järventausta (Ernst & Young Oy) ja Ernst & Young Oy päävastuullisena tarkastajanaan KHT Minna Viinikkala.

ORAS GROUP

- Liikevaihto: 249,5 milj. euroa (245,3)
- Liikevoitto (EBIT): 12,0 milj. euroa (20,8)
- Rahavirta investointien jälkeen: 11,8 milj. euroa (21,3)
- Nettovelkaantumisaste: -2,6 % (2,1 %)

Kaikilla markkinoilla, joilla Oras Group toimi aktiivisesti vuoden 2017 aikana, yleinen markkinatilanne oli positiivinen ja markkinoiden odotetaan edelleen kasvavan. Oras-liiketoiminnan päämarkkina-alueella Pohjoismaissa markkinat jatkoivat kasvuun. Erityisen vahvaa kasvu oli Ruotsissa. Markkinat kasvoivat myös Suomessa, Norjassa ja Tanskassa, joskin maltillisemmin. Keski-Euroopan markkinoilla, joilla Hansa-liiketoiminnalla on vahva asema, talotekniikan vesikalusteiden kysyntä jäi hieman LVI-alan kokonaiskysynnästä. Näin oli erityisesti Saksassa ja Itävallassa. Tästä huolimatta markkinatilanteen voidaan sanoa olleen ja olevan edelleen hyvin vakaa.

Oras Groupin liikevaihto oli 249,5 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 2%. Konsernissa erityisen huomion kohteena on Saksan markkina, jossa vuonna 2017 jäätettiin myyntitavoitteesta.

Oras Groupin liikevoitto oli 12,0 milj. euroa (20,8) ja liikevoitto-prosentti 4,8% (8,5%). Liikevoitto sisältää Hansan hankintaan liittyviä aineettomien oikeuksien ja muun käyttöomaisuuden poistoja 3,2 milj. euroa (3,2). Liikevoitto sisältää myös 2,1 milj. euroa vertailukelpoisuuteen vaikuttavia kustannuksia (1,2).

Konsernin tulos ennen laajan tuloksen eriä oli 8,2 milj. euroa (15,5). Taseen loppusumma oli konsernissa 237,5 milj. euroa (243,3). Maksuvalmius ja taserakenne säilyivät vahvoina.

Konsernin investoinnit olivat 6,9 milj. euroa (5,5). Päähuomio oli uusissa tuotteissa, laadun kehittämisessä ja tuotantokapasiteetin kasvattamisessa.

Edellisinä vuosina pohjustetut Oras Groupin tuotevalikoiman pitkän tähtäimen kehittämistyö ja yhtenäistäminen jatkuivat vuoden 2017 aikana suunnitelman mukaisesti. Konsernin uusi

tuotefilosofia antoi suuntaviivat tuotekehitykselle ja vuoden aikana esiteltiin lukuisia uutuustuotteita ja innovaatioita, jotka vahvistivat konsernin kilpailukykyä asentajien keskuudessa sekä kehittyneissä talotekniikan tuotteissa. Uutuusien tilauskanta nousi heti korkeaksi, mutta toimitusajat venyivät suunnitellusta tuotannon tuottavuus- ja laatuhaasteiden takia. Haasteet liittyivät pääasiassa uutuustuotteiden tuotannon teollistamisvaiheeseen. Nämä seikat vaikuttivat negatiivisesti Oras Groupin kannattavuuteen.

Toimitusjohtaja Pekka Kuusniemen päätettyä lähteä yhtiöstä, Oras Oy:n hallitus nimitti hänen seuraajakseen tekniikan tohtori Markus Lengauerin. Hän aloitti tehtävässään 1.11.2017.

Rakennusalan kehitys Oras Groupin keskeisillä markkinoilla jatkui positiivisena vuonna 2017, mikä luo vakaan perustan vahvalle talotekniikan vesikalusteiden kysynnälle vuonna 2018. Tästä syystä konsernin avainmarkkinoiden odotetaan edelleen kasvavan ensi vuonna.

Jotta varmistetaan, että yrityksen kasvu on kannattavaa ja rakentuu vankalle perustalle, Oras Groupissa on aloitettu hankkeita perustan vahvistamiseksi, pelkkään kasvuun keskittymisen sijaan. Tästä huolimatta suunnitelmissa on panostaa aiempaa enemmän myyntiin ja markkinointiin, jotta voidaan aktiivisesti tarttua muun muassa digitalisaation tarjoamiin mahdollisuuksiin. Ammatillaisjakelu tulee kuitenkin säilymään Oras Groupin tärkeimpänä jakelukanavana. Lisäksi konsernissa tullaan investoimaan tuotantoon automaatioasteen nostamiseksi ja tuotantokustannusten pitämiseksi kilpailukykyisellä tasolla.

Hallitus esittää, että Oras Oy jakaa päätyneeltä tilikaudelta osinkoa kaksi miljoonaa euroa.

ORAS GROUPIN TUNNUSLUVUT IFRS

		2017	2016	2015
Liikevaihto	milj. euroa	249,5	245,3	244,8
Liikevoitto	milj. euroa	12,0	20,8	18,5
Tilikauden tulos	milj. euroa	8,2	15,5	13,7
Oma pääoma	milj. euroa	113,5	112,1	101,2
Taseen loppusumma	milj. euroa	237,5	243,3	236,1
Omavaraisuusaste	%	47,8	46,1	42,9
Henkilöstö keskimäärin		1 405	1 361	1 394

UPONOR-KONSERNI

- Liikevaihto: 1 170,4 milj. euroa (1 099,4)
- Liikevoitto: 95,9 milj. euroa (71,0)
- Rahavirta investointien jälkeen: 42,0 milj. euroa (-31,9)
- Nettovelkaantumisaste: 43,5% (48,8%)
- Tulos/osake: 0,83 euroa (0,58)

Makrotalouden myötätuulet vaikuttivat rakentamiseen suotuisasti vuonna 2017. Pohjois-Amerikassa ja Euroopassa useimmissa asuin-, liike- ja julkisrakentamisen segmenteissä kasvua vauhdittivat niin kuluttajien kuin liike-elämän luottamus, vakaat työmarkkinat ja suotuisat rahoitusmarkkinat.

Uponorin liikevaihto oli 1 170,4 milj. euroa, joten kasvua oli 7,4 prosenttia kiinteillä valuuttakursseilla laskettuna.

Konsernin liikevoitto oli 95,9 milj. euroa, kasvua 35,2% edellisvuodesta. Kasvu on suurelta osin seurausta vuoden 2016 aikana toteutettujen muutosohjelmien aiheuttamista kustannuksista. Vertailukelpoinen liikevoitto kasvoi 7,2 prosenttia ja oli 97,2 milj. euroa.

Talotekniikka – Euroopan koko vuoden vertailukelpoinen liikevoitto parani ja oli 42,8 milj. euroa. Parannus oli seurausta liikevaihdon kasvusta ja muutosohjelman synnyttämistä säästöistä liittyen lähinnä tuotantoverkoston tehostumiseen. Edelleen kireänä jatkunut kilpailutilanne sisäilmasto- ja käyttövesimarkkinoilla sekä jakelukanavan ongelmat rasittivat segmentin kannattavuutta.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikka kasvattaa tuotantokapasiteettiaan ja kouluttaa pätevää henkilökuntaa vastatakseen kasvavaan kysyntään ja nostaakseen käyttöasteen takaisin pidemmän aikavälin kestäväälle tasolle. Edellä mainituista syistä johtuen segmentin liikevoitto supistui hieman ja oli 49,7 milj. euroa. Keväällä 2017 koetun lyhytkestoisen tuotanto-ongelman kerrannaisvaikutusten hallinnointi vaikutti osaltaan koko vuoden lukuihin.

Uponor Infran vertailukelpoinen liikevoitto parani reippaasti ja oli 10,5 milj. euroa. Suotuisaan kehitykseen vaikuttivat lähinnä liikevaihdon kasvu ja katteiden paraneminen Pohjois-Amerikan yhdyskuntatekniikan markkinoilla.

Konsernin liiketoiminnan rahavirta oli 101,5 milj. euroa ja rahavirta investointien jälkeen 42,0 milj. euroa. Vuonna 2017 bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen olivat yhteensä 63,4 milj. euroa. Nettoinvestointien määrä oli 61,8 milj. euroa.

Uponor toimii alalla, jolla on suuri vaikutus kestävästä kehityksen mukaiseen asumiseen ja elämiseen. Uponorin tavoitteena on rikastuttaa ihmisten elämää tarjoamalla asiakkaiden ja yhdyskuntien hyvinvointia sekä elin- ja työympäristöjä parantavia korkealaatuisia sisäilmasto-, käyttövesi- ja yhdyskuntatekniikkaratkaisuja. Kestävä kehitys on keskeisellä sijalla tämän tavoitteen toteuttamisessa. Uponorissa kestävä kehitys ymmärretään laajimassa mahdollisessa merkityksessään, ja sen soveltamisessa pyritään löytämään tasapaino ympäristö- ja yhteiskuntavastuun sekä pitkäaikaisen kannattavan kasvun välillä. Uponor on sitoutunut tuottamaan arvoa pitkällä aikavälillä, rakentamaan kestävämpää maailmaa ja hankkimaan menestystä sekä itselleen että kumppaneilleen kestävien innovaatioiden avulla.

Uponor teetti vuonna 2017 olennaisuusanalyysin osana sitoutumistaan luoda kestävämpää maailmaa. Uponor selvitti ensimmäistä kertaa toimintansa vaikutuksia ja mahdollisuuksia ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintoon (ESG) liittyvällä vaikutusarvioinnilla.

Uponor on sitoutunut ja tekee utterasti töitä ollakseen omalla alallaan digitalisaation ja kestävästä kehityksen edelläkävijä. Yhtiö on jo tuonut markkinoille uusia ainutlaatuisia sovelluksia, esimerkiksi älykästä vesitekniologiaa. Uponorin orgaanisen liikevaihdon ja vertailukelpoisen liikevoiton ilman valuuttakurssien vaikutusta odotetaan paranevan vuodesta 2017.

Hallitus esittää, että osinkona jaetaan 0,49 euroa/osake, yhteensä 35,8 milj. euroa. Osinko maksetaan kahdessa erässä.

UPONORIN TUNNUSLUVUT IFRS

		2017	2016	2015
Liikevaihto	milj. euroa	1 170,4	1 099,4	1 050,8
Liikevoitto	milj. euroa	95,9	71,0	71,4
Tilikauden tulos	milj. euroa	65,4	41,9	36,9
Oma pääoma	milj. euroa	348,4	326,9	311,7
Taseen loppusumma	milj. euroa	865,8	767,5	707,8
Omavaraisuusaste	%	40,5	42,8	44,3
Henkilöstö keskimäärin		3 990	3 869	3 842

TIKKURILA-KONSERNI

- Liikevaihto: 582,4 milj. euroa (572,0)
- Liikevoitto: 19,3 milj. euroa (53,1)
- Rahavirta investointien jälkeen: 4,4 milj. euroa (22,7)
- Nettovelkaantumisaste: 50,2 % (28,1 %)
- Tulos/osake: 0,24 euroa (1,01)

Tikkurilan toiminta-alueen keskeiset taloudet kasvoivat noin 2–3 prosenttia vuonna 2017. Talouskasvu oli voimakasta Ruotsissa, Suomessa ja Puolassa. Myös Venäjällä markkinatilanne tasaantui ja talous kääntyi hienoiseen kasvuun vaikeiden vuosien jälkeen.

Tikkurila-konsernin vuoden 2017 liikevaihto kasvoi 2 prosenttia. Korkeammat myyntivolyymit kasvattivat liikevaihtoa prosentin. Valuuttakurssimuutokset kasvattivat liikevaihtoa 3 prosenttia. Myyntihintojen ja tuotevalikoiman muutoksilla sekä yritysmyyneillä oli negatiivinen vaikutus liikevaihtoon.

Liikevoitto (EBIT) oli 19,3 miljoonaa euroa (53,1), mikä vastaa 3,3 prosenttia (9,3) liikevaihdosta. Tilikauden vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat noin –9,5 miljoonaa euroa. Osana tehostamisohjelmaa Tikkurila organisoii toimintaansa uudelleen tietyiltä osin ja luopui Balkanin alueen liiketoiminnoista. Vertailukelpoisuuteen vaikuttaneet kulut ja arvonalentumiset liittyivät pääosin Balkanin liiketoimintojen myyntiin. Oikaistu liikevoitto oli 28,8 miljoonaa euroa (54,0), mikä vastaa 4,9 prosenttia (9,4) liikevaihdosta. Kannattavuutta heikensi vertailukautta korkeammat kustannukset, jotka liittyivät uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon sekä raaka-aine- ja pakkausmateriaali-kustannusten nousuun.

SBU Westin koko vuoden liikevaihto oli 379,8 miljoonaa euroa (395,2). Myyntihintojen ja tuotevalikoiman muutoksilla oli negatiivinen vaikutus liikevaihtoon. SBU Westin liikevoitto (EBIT) oli 16,2 miljoonaa euroa (45,1) ja oikaistu liikevoitto oli 18,1 miljoonaa euroa (45,3). SBU Westin liikevoittoa heikensivät liikevaihdon lasku, uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon liittyneet kulut ja ongelmat, raaka-aine- ja pakkausmateriaalikustannusten nousu sekä viive myyntihintojen korotuksissa.

SBU Eastin koko vuoden liikevaihto oli 202,6 miljoonaa euroa (176,8). Venäjän ruplan vahvistumisella, myyntihintojen korotuksilla ja korkeammilla myyntivolyymeilla oli positiivinen vaikutus liikevaihtoon. SBU Eastin liikevoitto (EBIT) oli 8,2 miljoonaa euroa (12,6) ja oikaistu liikevoitto oli 15,2 miljoonaa euroa (13,4). Oikaistua liikevoittoa paransi liikevaihdon kasvu. Katsauskauden vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat –6,9 miljoonaa euroa, ja ne liittyivät pääosin Balkanin alueen liiketoimintojen myyntiin.

Tikkurilan rahoitusasema ja maksuvalmius säilyivät katsauskaudella hyvänä, vaikka heikentynyt liiketoiminnan rahavirta on lisännyt lyhytaikaisen korollisen velan määrää. Liiketoiminnan rahavirta tammi-joulukuussa oli yhteensä 18,1 miljoonaa euroa (42,8). Rahavirtaa heikensi liiketoiminnan alhaisempi kannattavuus sekä toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotosta johtuneet

kustannukset. Rahavirta investointien jälkeen oli katsauskauden lopussa yhteensä 4,4 miljoonaa euroa (22,7).

Vuoden 2017 bruttoinvestoinnit ilman yritysostoja olivat 14,6 miljoonaa euroa (23,3). Katsauskaudella ei tehty merkittäviä yksittäisiä investointeja. Tehdyt investoinnit liittyivät lähinnä tuotannon ylläpitoon.

Tikkurila käynnisti vuoden 2017 syksyllä laajamittaisen tehostamisohjelman, jonka tavoitteena on vähintään 30 miljoonan euron säästöjen saavuttaminen ja kilpailukyvyyn parantaminen. Osana tätä ohjelmaa yhtiö ilmoitti luopuvansa kannattamattomista Balkanin alueen ja Saksan liiketoiminnoista. Lisäksi Tikkurila valmistelee toimenpiteitä tulevaisuuden tuotanto- ja logistiikka-verkostonsa optimoimiseksi kaikissa toimintamaissa.

Viime vuoden lopussa Tikkurilan strategiaa päivitettiin kaudelle 2018–2022. Tikkurila on sitoutunut parantamaan asiakkaidensa kokonaisvaltaista käyttökokemusta ja sisäistä tehokkuutta. Tikkurila luo arvoa asiakaslupauksensa ”Pohjoismaista laatua alusta loppuun” kautta.

Tikkurila edistää kestävästä kehitystä ja ottaa huomioon ympäristöön, talouteen ja yhteiskuntaan liittyvät näkökohdat niin päivittäisessä työssä kuin strategisessa liiketoiminnan kehittämisessä ja markkina-asemansa vahvistamisessa. Kestävä kehitys on integroitu osaksi yhtiön päivitettyä strategiaa ja yhdessä liiketoiminnan avainhenkilöiden kanssa on määritelty konkreettiset kestävästä kehityksen asiakaslupaukset strategiatyön edistämiseksi. Lisäksi konsernitasolle perustetaan kestävästä kehityksen ohjausryhmä, jonka vastuulla on tukea Tikkurilan liiketoimintaa, ohjata ympäristön ja terveyden kannalta turvallisten uusien tuotteiden ja palvelujen kehittämistä sekä edistää myyntiä, markkinointia ja viestintää.

Markkinanäkymät ovat kohtuullisen hyvät vuodelle 2018, vaikka Ruotsin asuntomarkkinoilla epävarmuus on viime kuukausien aikana lisääntynyt. Tikkurilalle keskeisten markkinoiden talouksien ennakoitaan kasvavan ja kuluttajien luottamus on vahvaa. Raaka-aine- ja pakkausmateriaalihintojen nousun ennakoitaan jatkuvan kuluvan vuoden aikana. Käynnissä oleva organisaatio- ja rakennemuutos saattaa aiheuttaa välillisiä kustannuksia tai vaikuttaa muulla tavoin negatiivisesti yhtiön toimintaan. Tikkurilan liikevaihdon arvioidaan säilyvän edellisvuoden tasolla ja oikaistun liikevoiton arvioidaan paranevan.

Hallitus esittää, että osinkona jaetaan 0,80 euroa/osake, yhteensä 35,3 milj. euroa. Osinko maksetaan kahdessa erässä.

TIKKURILAN TUNNUSLUVUT IFRS

		2017	2016	2015
Liikevaihto	milj. euroa	582,4	572,0	584,1
Liikevoitto	milj. euroa	19,3	53,1	61,7
Tilikauden tulos	milj. euroa	10,7	44,5	41,5
Oma pääoma	milj. euroa	179,5	208,6	195,0
Taseen loppusumma	milj. euroa	427,7	410,3	381,4
Omavaraisuusaste	%	42,0	50,9	51,1
Henkilöstö keskimäärin		3 107	3 112	3 193

KEMIRA-KONSERNI

- Liikevaihto: 2 486,0 milj. euroa (2 363,3)
- Liikevoitto: 141,4 milj. euroa (147,0)
- Rahavirta investointien jälkeen: 13,0 milj. euroa (97,8)
- Nettovelkaantumisaste: 59,2% (53,6%)
- Tulos/osake: 0,52 euroa (0,60)

Vuonna 2017 merkille pantavaa oli liikevaihdon kasvu pääasiassa öljy- ja kaasumarkkinoiden ansiosta, uudet kapasiteetti-investoinnit ja toiminnan tehostaminen. Vuoden aikana organisaatiota muutettiin siirtymällä kolmesta liiketoimintasegmentistä kahteen segmenttiin: Pulp & Paper ja Industry & Water. Markkinoilla oli heiluntaa vaihtelevien valuuttakurssien vaikuttaessa negatiivisesti liikevaihtoon ja korkeampien raaka-ainehintojen aiheuttaessa kannattavuuspaineita. Huolimatta haastavista olosuhteista – hurrikaaneista, lumimyrskyistä ja tiettyjen raaka-aineiden puutteista – Kemira onnistui kasvattamaan liikevaihtoa ja parantamaan operatiivista käyttökatetta toisen vuosipuoliskon ollessa selvästi ensimmäistä parempi.

Vuonna 2017, Kemira-konsernin liikevaihto nousi 5% ja oli 2 486,0 miljoonaa euroa (2 363,3) myyntimäärien kasvaessa pääasiassa Pohjois-Amerikan öljy- ja kaasuliiketoiminnan elpymisen ansiosta. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien nousi 6%. Vertailukelpoinen liikevoitto oli 170,3 miljoonaa euroa (170,1) korkeampien poistojen ja arvonalentumisten kumotessa korkeamman operatiivisen käyttökateen vaikutuksen. Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali oli 6,9% (7,2%). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat –28,9 miljoonaa euroa (–23,1) ja johtuivat pääasiassa organisaation uudelleenjärjestelykuluista ja 12,7 miljoonan euron korvauksesta liittyen vahingonkorvausvaateen sopimiseen. Vaade liittyi vanhaan epäiltyyn kilpailulainsäädännön rikkomukseen vetyperoksidiliiketoiminnassa vuosina 1994–2000. Edellisvuonna vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyivät pääasiassa tuotannon uudelleenjärjestelyihin sekä yritysoston integraatioon. Osakekohtainen tulos laski 0,52 euroon (0,60) pääasiassa 12,7 miljoonan euron epäiltyyn rikkomukseen liittyvän korvauksen ja korkeampien rahoituskulujen vuoksi. Edellisvuonna rahoituskulut sisälsivät sähköntuotanto-omistuksen myynnistä saadun 5 miljoonan euron myyntivoiton.

Yritysvastuussa Kemira eteni monella osa-alueella. Innovaatioista tulevan liikevaihdon osuus kokonaisliikevaihdosta nousi tavoiteltuun 10%:iin. Kemiran hiili-indeksi laski 85:een (86) johtuen lisääntyneestä hiilineutraalien energialähteiden käytöstä ja jatkuvasti toteutuvista energiatehokkuusprojekteista. Turvallisuuden saralla, työtapaturmien kokonaismäärä miljoonaa työtuntia kohti nousi ja oli 3,9 (3,4). Toimittajien hallinnan osalta, neljä SMETA-arviointia (Sedex Members Ethical Trade Audit) tehtiin yhteistyössä ulkoisen palveluntarjoajan kanssa ilman häiriöitä liiketoimintaan. Henkilöstön kehittämisen osa-alueella niin sisäiset kuin ulkoiset johtajuuden kehittämistoimet jatkuivat vakaasti vuonna 2017, jolloin toimia oli 542.

Liiketoiminnan nettorahavirta vuonna 2017 laski 205,1 miljoonaa euroon (270,6), mikä johtui pääasiassa uudelleenjärjestelykuluista, korkeammasta käyttöpääomasta ja 12,7 miljoonan euron korvauksesta liittyen vahingonkorvausvaateen sopimiseen. Vuonna 2017 investoinnit laskivat 10% 190,1 miljoonaa euroon (210,6). Suurimmat investoinnit vuoden aikana olivat natriumkloroattikapasiteetin laajennus Joutsenossa sekä kapasiteetin lisäykset useilla tehtailla ja AkzoNobelin paperikemikaaliliiketoiminnan integraatioon liittyvät investoinnit. Rahavirta investointien jälkeen laski 13,0 miljoonaa euroon (97,8). Edellisvuoden rahavirta sisälsi Suomessa sijaitsevien sähköntuotanto-omistusten myynnistä saadun 35 miljoonaa euroa. Kemira-konsernin nettovelka oli vuoden lopussa 694 miljoonaa euroa (634). Omavaraisuusaste oli 44% (45%) ja velkaantuneisuus oli 59% (54%). Oma pääoma oli 1 172,8 miljoonaa euroa (1 182,9).

Vuonna 2018 Kemira odottaa operatiivisen käyttökateen kasvavan edellisvuoden tasosta (2017: 311,3 miljoonaa euroa).

Hallitus esittää, että osinkona jaetaan 0,53 euroa/osake, yhteensä 81 milj. euroa.

KEMIRAN TUNNUSLUVUT IFRS

		2017	2016	2015
Liikevaihto	milj. €	2 486,0	2 363,3	2 373,1
Liikevoitto	milj. €	141,4	147,0	132,6
Tilikauden tulos	milj. €	85,2	97,9	77,2
Oma pääoma	milj. €	1 172,8	1 182,9	1 193,2
Taseen loppusumma	milj. €	2 674,9	2 620,9	2 595,2
Omavaraisuusaste	%	43,9	45,2	46,0
Henkilöstö keskimäärin		4 781	4 802	4 559

Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS

Oras Invest -konserni (1000 euroa)	Liitetieto	1. 1.–31. 12. 2017	1. 1.–31. 12. 2016
Liikevaihto	2	249 478	245 260
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		2 220	-111
Liiketoiminnan muut tuotot	3	267	957
Materiaalit ja palvelut		105 156	98 314
Henkilöstökulut	4	66 562	62 835
Poistot	5	8 668	9 138
Liiketoiminnan muut kulut		61 761	56 532
Liikevoitto		9 818	19 287
Rahoitustuotot ja -kulut	6	-1 508	-4 264
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista		30 229	34 303
Voitto ennen veroja		38 539	49 326
Tuloverot	7	-2 153	-2 543
Tilikauden voitto		36 386	46 783
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:			
Etuuspohjaisten etuuksien uudelleenarvostus		954	-1 380
Laskennalliset verot liittyen eriin, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		-254	367
Osuus osakkuusyhtiöiden muun laajan tuloksen eristä		1 348	-1 721
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Rahavirran suojaukset		-76	3 283
Laskennalliset verot muista laajan tuloksen eristä		15	-656
Osuus osakkuusyhtiöiden muun laajan tuloksen eristä		-6 355	-397
Muuntoerot		331	-357
Muut laajan tuloksen erät yhteensä		-4 037	-861
Tilikauden laaja tulos		32 349	45 922

Konsernitase, IFRS

Oras Invest -konserni (1000 euroa)	Liitetieto	31.12.2017	31.12.2016
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	8	24 609	24 609
Aineettomat hyödykkeet	8	46 454	49 876
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	9	31 047	29 088
Osuudet osakkuusyhtiöissä	11	392 502	395 987
Rahoitusvarat	12	8 350	8 671
Saamiset	13	330	465
Laskennalliset verosaamiset	14	8 627	8 645
		511 919	517 341
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	15	45 729	43 705
Myyntisaamiset ja muut saamiset	16	43 362	44 478
Rahavarat	17	38 003	35 160
		127 094	123 343
Varat yhteensä		639 013	640 684
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	18	6 521	6 521
Muut rahastot	18	20 201	20 188
Muuntoerot	18	-2 638	9 104
Käyvän arvon rahasto	18	-2 178	-7 835
Muu sijoitettu pääoma	18	39 000	39 000
Kertyneet voittovarot	18	410 457	375 971
		471 363	442 949
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	21	45 000	72 500
Varaukset	20	4 908	4 907
Eläkevelvoitteet	19	19 408	20 855
Laskennalliset verovelat	14	15 523	16 219
Muut pitkäaikaiset velat	22	1 251	1 766
		86 090	116 247
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	23	51 510	47 112
Lyhytaikaiset korolliset velat	21	27 500	32 748
Varaukset	20	1 095	81
Eläkevelvoitteet	19	1 455	1 547
		81 560	81 488
Velat yhteensä		167 650	197 735
Oma pääoma ja velat yhteensä		639 013	640 684

Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS

Oras Invest -konserni
(1000 euroa)

	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Voitto (tappio) ennen veroja	38 539	49 326
Oikaisut		
Suunnitelman mukaiset poistot	8 668	9 138
Muutokset rahoitusinstrumenteissa		-73
Rahoitustuotot	-29 053	-30 782
Rahoituskulut	1 727	6 631
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-1 243	-5 648
Realisoitumattomat kurssierot	-152	-167
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	658	1 037
Muut oikaisut	-57	117
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	19 087	29 579
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys(-)/vähennys(+)	-95	2 888
Vaihto-omaisuuden lisäys(-)/vähennys(+)	-1 556	-1 328
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys(+)/vähennys(-)	3 842	-3 591
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	21 278	27 548
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-2 949	-6 197
Saadut korot liiketoiminnasta	52	833
Saadut osingot liiketoiminnasta	29 038	28 686
Maksetut välittömät verot	-2 447	-1 007
Liiketoiminnan rahavirta	44 972	49 863
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	334	175
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-7 105	-5 459
Tuotot muista sijoituksista		1 633
Muiden pitkäaikaisten saamisten muutos	2	-33
Investointien rahavirta	-6 769	-3 684
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Pitkäaikaisten korollisten lainojen nostot		1 500
Pitkäaikaisten korollisten lainojen takaisinmaksut	-10 000	-22 000
Lyhytaikaisten korollisten lainojen takaisinmaksut	-22 748	-11 805
Maksetut osingot	-2 499	-2 000
Rahoituksen rahavirta	-35 247	-34 305
Rahavarojen muutos lisäys (+) / vähennys (-)	2 956	11 874
Rahavarat tilikauden alussa	35 160	23 266
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-113	20
Rahavarat tilikauden lopussa	38 003	35 160

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista, IFRS

Oras Invest -konserni (1000 euroa)									
2017	Oma pääoma 1.1.	Tilikauden laaja tulos	Muu varojenjak	Maksetut osingot	Edellisten vuosien oikaisu	Osake- palkkio- ohjelmat osakkuus- yhtiöissä	Siirrot omassa pääomassa		Oma pääoma 31.12.
Osakepääoma	6 521								6 521
Ylikurssirahasto	12 884								12 884
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	6 100								6 100
Muut rahastot	1 204						13		1 217
Muuntoerot	9 104	-11 742							-2 638
Käyvän arvon rahasto	-7 835	5 657							-2 178
Muu sijoitettu pääoma	39 000								39 000
Kertyneet voittovar	375 971	38 434	-1 412	-2 499	-301	279	-15		410 457
Yhteensä	442 949	32 349	-1 412	-2 499	-301	279	-2		471 363

2016	Oma pääoma 1.1.	Tilikauden laaja tulos	Muu varojenjak	Maksetut osingot	Edellisten vuosien oikaisu	Osake- palkkio- ohjelmat osakkuus- yhtiöissä	Siirrot omassa pääomassa		Oma pääoma 31.12.
Osakepääoma	6 521								6 521
Ylikurssirahasto	12 884								12 884
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	6 100								6 100
Muut rahastot	1 331						-127		1 204
Muuntoerot	5 989	3 115							9 104
Käyvän arvon rahasto	-6 593	-1 242							-7 835
Muu sijoitettu pääoma	39 000								39 000
Kertyneet voittovar	335 305	44 049	-1 512	-2 000			129		375 971
Yhteensä	400 537	45 922	-1 512	-2 000	0	0	2		442 949

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

1. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernin perustiedot

Oras Invest -konserni on kansainvälinen teollisuuskonserni. Konsernin emoyhtiön, Oras Invest Oy:n, kotipaikka on Rauma ja sen osoite on PL 40 / Isometsäntie 2, 26101 Rauma, Suomi. Yritys ei ole listautunut pörssiin. Oras Invest Oy:n y-tunnus on 1908260–8. Oras Invest Oy:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 16.4.2018 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi.

Oras Invest -konserniin kuuluu emoyhtiö Oras Invest Oy:n lisäksi sataprosenttisesti omistettu Oras Group sekä osakkuusyhtiöt Uponor Oyj (22,64%), Kemira Oyj (18,20%) ja Tikkurila Oyj (18,07%). Oras Group on keskittynyt käyttäjystävällisten sekä vettä ja energiaa säästävien saniteettituotteiden kehittämiseen, valmistukseen ja markkinointiin. Oras Groupin suurimmat hallinnolliset yksiköt ja konsernitoiminnot hoidetaan Raumalla ja Stuttgartissa Saksassa. Konsernin valmistusyksiköt sijaitsevat Suomessa, Saksassa, Puolassa ja Tšekissä. Myyntikonttoreita on Pohjoismaissa sekä useissa Keski-, Etelä- ja Itä-Euroopan maissa.

Laadintaperiaatteet

Konsernitilinpäätös 1.1.2017–31.12.2017 on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2017 voimassa olevia IAS- ja IFRS- standardeja sekä niiden SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina (tEUR). Ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei seuraavissa laadintaperiaatteissa ole toisin mainittu.

Arvioiden käyttö

Laadittaessa konsernitilinpäätöstä kansainvälisen tilinpäätös-käytännön mukaisesti joudutaan tekemään arvioita ja oletuksia. Nämä vaikuttavat varojen ja velkojen määrään taseessa, vastuusitoumusten esittämiseen tilinpäätöksessä sekä tilikauden tuottoihin ja kuluihin. Arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen käsitykseen, joten on mahdollista, että toteutumat poikkeavat näistä arvoista.

Konsernitilinpäätöksen laadintamenetelmä

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Oras Invest Oy:n lisäksi ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on omistuksensa perusteella suoraan tai yhdessä tytäryhtiöidensä kanssa yli puolet äänivallasta. Tytäryhtiöiksi katsotaan kaikki ne yhtiöt, joiden osakekannan äänimäärästä Oras Invest Oy omistaa joko suoraan tai välillisesti enemmän kuin 50% tai joissa sillä muuten on oikeus määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta.

Tytäryhtiöiden tilinpäätökset on laadittu samalle raportointijaksolle yhtenäisillä laadintaperiaatteilla kuin emoyhtiön ja konsernin tilinpäätös. Vuoden aikana hankitut tai perustetut tytäryhtiöt on otettu mukaan siitä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan. Myydyt yhtiöt ovat mukana tuloslaskelmassa siihen saakka, kunnes määräysvalta lakkaa.

Keskinäinen osakeomistus eliminoidaan hankintamenomenetelmällä. Sen mukaan hankitus yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä, ja se osa hankintahinnasta (hankintamenosta), joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta on liikearvoa. IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen mukaisesti IFRS -siirtymispäivää (1.1.2009) aikaisempia yrityshankintoja ei ole oikaistu IFRS -periaatteiden mukaisiksi. Konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat, sisäiset katteet, saamiset, velat, ja konsernin sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Mikäli arvonalentumista kirjataan, ei realisoitumattomia tappioita eliminoida.

Osakkuusyhtiöt

Osakkuusyhtiöt ovat yrityksiä, joissa konsernilla on 20–50% äänimäärästä tai joissa konserni käyttää huomattavaa vaikutusvaltaa. Osuudet osakkuusyhtiöissä on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta on laskettu konsernin omistuksen mukaisesti ja esitetään tuloslaskelmassa erikseen. Jos konsernin osuus osakkuusyhtiön tappiosta ylittää sen kirjanpitoarvon, osuutta ei yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyhtiöiden veloitteiden täyttämiseen.

Hankitun yhtiön nettovarallisuus arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä, ja se osa hankintahinnasta, joka ylittää hankitun yhtiön nettovarallisuuden käyvän arvon, on liikearvoa. Osakkuusyhtiön liittyvä liikearvo sisältyy investoinnin kirjanpitoarvoon, eikä siitä ole tehty poistoja eikä sitä ole testattu erikseen arvonalentumisen varalta.

Pääomaosuusmenetelmän käyttöönoton jälkeen on tutkittava, löytyykö merkkejä osakkuusyhtiösijoituksen arvonalentumisesta. Mikäli näin on, arvonalentuminen lasketaan osakkuusyhtiön kirjanpitoarvon ja sen kerrytettävissä olevan rahamäärän erotuksena. Arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelman kohtaan "osuus osakkuusyhtiön tuloksesta".

Valuuttamääräiset erät

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta. Konsernitilinpäätös esitetään euroina, mikä on konsernin emoyrityksen toimintavaluutta.

Valuuttamääräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöksien valuuttamääräiset erät muunnetaan käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja. Normaaliin liiketoimintaan liittyvät kurssierot käsitellään myyntien ja ostojen oikaisuina, kun taas rahoitukseen liittyvät kurssierot esitetään rahoituksen kurssieroissa.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

Konsernitilinpäätöksessä euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi kuukauden keski-kurssin mukaan. Euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden taseet on muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssija käyttäen. Tästä aiheutunut muuntoero sekä tytäryhtiöiden omien pääomien muuntamisesta aiheutuneet muut muuntoerot esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä. Olennaisten pääomapalautusten yhteydessä realisoituneet muuntoerot tuloutetaan tuloslaskelman kurssieroissa. Historialliset muuntoerot on sisällytetty taseeseen kertyneisiin muuntoeroihin.

Oras Invest -konsernissa ulkomaisista liiketoiminnoista sekä osakkuusyhtiön muista laajan tuloksen eristä johtuvat muuntoerot on kirjattu laajan tuloslaskelman eriin. Taseen oman pääoman erä muuntoerot koostuu kyseisistä eristä.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat ja lopetettavat toiminnot

Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat ja lopetettaviin toimintoihin liittyvät varat muodostuvat sinä hetkenä, kun yksittäisellä suunnitelmalla päätetään lopettaa erillinen merkittävä liiketoimintayksikkö, jonka varat, velat ja taloudellinen tulos voidaan erottaa toiminnallisesti ja rahoituksellisesti. Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat esitetään omalla rivillään konsernin taseessa. Lopetettavien toimintojen tulos esitetään omana rivinään konsernin tuloslaskelmassa. Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat ja lopetettavat toiminnot esitetään kirjanpitoarvossaan tai markkina-arvossaan, mikäli se on kirjanpitoarvoa alempi. Kyseisistä varoista on lopetettu poistojen kirjaaminen hetkenä, jona ne on määritetty myytävänä oleviksi pitkäaikaisiksi varoiksi tai lopetettaviksi toiminnoiksi. Vuosien 2017 ja 2016 aikana Oras Invest -konsernissa ei ole ollut myytävänä olevia pitkäaikaisia varoja tai lopetettavia toimintoja.

Tuloutusperiaatteet

Suoritteiden myynti tuloutetaan, kun myytyjen tuotteiden omistukseen liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle sovittujen toimitusehtojen mukaisesti eikä konsernilla enää ole tuotteiden hallinto-oikeutta tai todellista määräysvaltaa. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu. Liikevaihtona esitetään myyntituotot oikaistuna välillisillä veroilla, alennuksilla sekä valuuttamääräisten myyntien kurssieroilla.

Tutkimus- ja tuotekehitys

Tutkimusmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolla ne syntyvät. Konsernin tuloslaskelmassa ne sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin. Tuotekehityskulut kirjataan kuluksi, elleivät IAS 38:n mukaiset aktivointikriteerit täyty. Tuotekehityskustannukset aktivoidaan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi siitä lähtien, kun tuote on teknisesti toteutettavissa, se voidaan hyödyntää kaupallisesti ja tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä. Aktivoidut kehittämismenot sisältävät materiaali-, työ- ja testausmenot, jotka liittyvät tuotekehitysprojektin valmiiksi saattamiseen.

Hyödykkeestä kirjataan poistoja siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Aktivoidut kehittämismenot arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen hankintameno kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyinä. Aktivoidut kehittämismenot kirjataan tasapoistoina kuluksi viiden vuoden taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Eläkejärjestelyt

Konsernin eläkejärjestelyt noudattavat eri maiden paikallisia sääntöjä ja käytäntöjä. Eläkejärjestelyt luokitellaan etuus pohjaisiksi tai maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Suurin osa konsernin eläkejärjestelyistä on maksupohjaisia. Niissä eläkemaksut suoritetaan vakuutusyhtiöille, minkä jälkeen konsernilla ei ole enää oikeudellista eikä tosiasiallista maksuvelvoitetta lisämaksujen suorittamiseen. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen lisäksi konsernissa on muita pitkäaikaisia työsuhde-etuja, kuten palvelusvuosipalkkio ja kertamaksuinen bonus eläkkeelle jäädessä. Nämä järjestelyt ovat etuus pohjaisia.

Etuuspohjaisesta eläkejärjestelystä johtuva omaisuuserä tai velka saadaan vähentämällä etuus pohjaisen järjestelyn veloitteen nykyarvosta eläkejärjestelyyn kuuluvat varat, jotka on arvostettu käypään arvoon. Näin saatu omaisuuserä tai velka on merkitty taseeseen. Etuus pohjaiset eläkejärjestelyn veloitteen määrät perustuvat vakuutusmatemaattikkojen laskelmiin. Eläkeveloitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona valtion velkasitoumusten korkoa. Velkasitoumusten maturiteetti vastaa olennaisilta osin laskettavan eläkeveloitteen maturiteettia. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto sekä nettokorko kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä tilikaudella, jona ne syntyvät.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Tuloverot

Konsernin tuloslaskelman veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikausien tuloksia vastaavat suoriteperusteiset verot, jotka perustuvat kunkin yhtiön paikallisen verosäännösten mukaisesti laskettuun verotettavaan tuloon, sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut, samoin kuin laskennallisten verojen muutokset. Laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista käyttäen tilinpäätöshetkellä voimassa olevia verokantoja. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, joka todennäköisesti on käytettävissä tulevien tilikausien verotettavaa tuloa vastaan.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin lasketaan tavaramerkit, patentit, jakelukanavat, aktivoidut kehittämismenot ja ohjelmistojen lisenssit. Aineeton käyttöomaisuus on kirjattu taseessa alkuperäiseen hankintamenoonsa vähennettynä kertyneillä poistoilla taloudellisen vaikutusajan kuluessa sekä mahdollisilla arvonalentumisilla.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konserniyhtiöiden aineellinen käyttöomaisuus on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenoonsa, josta on vähennetty kertyneet poistot sekä mahdolliset arvonalennukset. Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä. Kooltaan merkittävien uudistus- ja perusparannushankkeiden menot kirjataan taseeseen silloin, kun on todennäköistä, että yritykselle koituu taloudellista hyötyä yli olemassa olevan hyödykkeen alun perin arvioidun suoritustason.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

Käyttöomaisuuden luovutuksista, myynneistä tai käytöstä poistamisista johtuvat voitot ja tappiot lasketaan myyntihinnan ja jäljellä olevan hankintamenon erotuksena. Myyntivoitot esitetään liiketoiminnan muina tuottoina ja myyntitappiot liiketoiminnan muina kuluina.

Käyttöomaisuuden poistot

Käyttöomaisuus esitetään taseessa arvostettuna hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja mahdollisilla arvonalennuksilla. Poistot on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuusesineiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistoajat käyttöomaisuusryhmittäin ovat seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet	3–25 vuotta
Rakennukset	10–50 vuotta
Rakennelmat	10 vuotta
Koneet ja kalustot	3–12 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	10–30 vuotta

Julkiset avustukset

Valtiolta tai muilta tahoilta saadut avustukset kirjataan tilikauden tuloslaskelmaan kulunoikaisuksi tai liiketoiminnan muiksi tuotoiksi. Käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan liittyvät avustukset kirjataan taseeseen vähentämään niiden hankintamenoa.

Arvon alentumiset

Omaisuserien arvoa arvioidaan jatkuvasti mahdollisen arvonalentumisen selvittämiseksi. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuneilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettoraHAVIRTOJA, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Arvon alentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla, eli alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Arvon alentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvon alentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvoissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvon alentumistappiota ei peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Mahdollista liikearvosta tehtävää arvonalentumista ei peruta.

Liikearvosta arvioidaan arvonalentumiskirjauksen tarve vuosittain tilinpäätöstä laadittaessa.

31.12.2017 tehdyt arvonalentumistestaukset eivät paljastaneet arvonalentumisten kirjaamistarvetta. Testauksessa käytetty diskonttauskorko ennen veroja (WACC) oli 8,1%.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokranantajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina kuin rahoitusleasing -sopimuksina. Näiden perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan.

Oras Invest -konsernilla ei ole rahoitusleasing -sopimuksia.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoa tai sitä alemman nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on vaihto-omaisuushyödykkeestä myytäessä saatava hinta vähennettynä myyntikustannuksilla. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno sisältää muuttuvien kulujen lisäksi niille kohdistetun osuuden valmistuksen välillisistä kustannuksista.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, josta vapautuminen todennäköisesti edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa oikeudellisen menetyksen, ja tämän veloitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varaukset voivat liittyä mm. toimintojen uudelleenjärjestelyihin, tappiollisiin sopimuksiin, oikeudenkäynteihin ja takuukustannuksiin. Varausten muutokset sisältyvät tuloslaskelmassa ko. kulujen ryhmään.

Rahat ja pankkisaamiset

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista.

Rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvaroja, jotka on arvostettu käypään arvoon. Johdannaissovimukset, joihin suojauslaskentaa ei sovelleta, on arvostettu tulosvaikutteisesti käypään arvoon. Käypä arvo on määritetty käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinahintoja tai arvioitujen tulevaisuuden kassavirtojen nykyarvoa. Käyvän arvon muutokset sekä realisoitumatot ja realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jolla ne syntyvät.

Myynti- ja muut saamiset

Myynti- ja muut saamiset sisältävät myyntisaamiaisia sekä muita saamiaisia ja ne ovat arvostettu hankintamenoa. Myyntisaamiset arvostetaan alkuperäiseen laskun summaan. Mikäli on olemassa perusteltu näyttö siitä, että konserni ei saa kaikkia myyntisaamiaisia takaisin, kirjataan arvonalennus. Perustelluiksi näytoiksi huomioidaan velallisen taloudelliset vaikeudet, velallisen konkurssi ja maksujen huomattava myöhästyminen.

Myytäväissä olevat rahoitusvarat

Myytäväissä olevat rahoitusvarat pitävät pääosin sisällään sijoituksia pörssinoteerattuihin yhtiöihin. Alkuperäisen arvostamisen jälkeen myytävissä olevat rahavarat arvostetaan tilinpäätöspäivän markkina-arvoon. Markkina-arvon muutokset kirjataan laajaan tulokseen käyvän arvon rahastoon.

Kun myytävissä olevat rahoitusvarat myydään, käyvän arvon kumulatiivinen muutos siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan yhdessä realisoituneiden myyntivoittojen ja -tappioiden kanssa. Käyvän arvon kumulatiivinen muutos siirretään myös tuloslaskelmaan, kun varoista tehdään arvonalennuskirjaus.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

Muut kuin pörssiyhtiösjoiotukset, jotka on luokiteltu myytävissä oleviin rahoitusvaroihin, on arvostettu hankintahintaan.

Rahoitusvelat

Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvelat arvostetaan käypään arvoon. Tämä ryhmä sisältää johdannaisia, joiden arvo on negatiivinen.

Muut rahoitusvelat ovat arvostettu käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenuon käyttämällä efektiivisen koron menetelmää. Liiketoimesta johtuvat menot sisältyvät alkupe räiseen rahoitusvelan arvoon. Muut rahoitusvelat sisältävät sekä pitkä- että lyhytaikaisia korollisia velkoja sekä osto- ja muita velkoja.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Konserni käyttää johdannaissopimuksia vähentääkseen valuutta- ja korkoriskiä. Rahoitusjohdannaisia käytetään suojaustarkoitukseen ja ne kirjataan sekä hankittaessa että myöhemmin jokaisena tilinpäätöspäivänä taseeseen käypään arvoon. Niihin rahoitusjohdannaisiin, jotka täyttävät IAS 39 -standardin mukaiset vaatimukset, sovelletaan suojauslaskentaa. Suojausohjelma dokumentoidaan IAS 39:n vaatimusten mukaisesti, ja rahoitusjohdannaisten tehokkuus testataan sekä suojaussuhteen alkaessa että suojaussuhteen olemassaoloaikana.

Johdannaiset luokitellaan joko rahavirtojen suojauksiin tai suojauksiin, joihin suojauslaskentaa ei sovelleta. Suojauslaskennan soveltamisen ulkopuolelle jäävien johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan rahoituseriin. Rahavirran suojaukseksi luokiteltujen rahoitusjohdannaisten käyvän arvon muutokset on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin siltä osin, kun suojaus on tehokasta. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan omasta pääomasta tulokseen samoille kausille, joilla suojattavat rahavirrat vaikuttavat tulokseen.

Konserni ei sovelta suojauslaskentaa hyödykejohdannaisiin.

Maksettavat osingot

Konsernin maksamat osingot kirjataan sille tilikaudelle, jonka aikana osakkeenomistajat ovat hyväksyneet osingon yhtiökokouksessaan.

Uuden ja uudistetun IFRS -normiston soveltaminen

Vuonna 2017 sovelletut uudet ja uudistetut IFRS-standardit ja tulkinnat:

- IAS 7:n muutos, Tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskeva hanke. Muutos vaatii yhtiöitä esittämään liitetietoja, jotka antavat tilinpäätösten käyttäjille mahdollisuuden arvioida yhtiöiden rahoituksesta johtuvien velkojen muutoksia, sisältäen sekä rahavirroista aiheutuvat muutokset että muutokset, joihin ei sisälly rahavirtoja. Oras Invest -konsernin rahoituksesta johtuvat velat koostuvat lainanotosta. Näiden erien kauden alku- ja loppusaldojen täsmäytys on esitetty liitetiedossa 21.
- IAS 12:n muutos, Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen realisoitumattomista tappioista. Muutosten käyttöönotolla ei ole ollut vaikutusta Oras Invest -konsernin tilinpäätökseen, sillä konsernin laskentaperiaatteet olivat jo ennestään yhdenmukaiset näiden muutosten kanssa.

- IFRS-standardeihin tehdyt parannukset 2014–2016. Muutoksilla ei ole ollut olennaista vaikutusta Oras Invest -konsernin tilinpäätökseen.

Myöhemmin sovellettavat uudet ja uudistetut IFRS-standardit:

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit, joita konserni ei ole vielä soveltanut. Oras Invest -konserni ottaa nämä käyttöön kunkin standardin voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista

IFRS 15 on voimassa EU:ssa 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Uusi standardi sisältää viisivaiheisen tuloutusmallin asiakassopimusten perusteella saatavien tuottojen kirjaamiseen. IFRS 15 -standardin pääperiaatteena on, että myyntituotot kirjataan siten, että ne kuvaavat luvattujen tavaroiden ja palveluiden luovuttamista asiakkaalle sellaiseen rahamäärään, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavara- tai palvelusuoritteita vastaan. Uusi tuloutusstandardi korvaa kaikki nykyiset tuloutusstandardit ja niihin liittyvät tulkinnat. Käyttöön- otossa on sovellettava joko täysin tai osittain takautuvaa mallia 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Aikaisempi käyttöön- otto ei ole sallittu. Oras Invest -konserni ottaa uuden standardin käyttöön soveltamalla osittain takautuvaa mallia. Oras Invest -konserni on arvioinut IFRS 15 -standardin vaikutuksia tilikauden 2017 aikana.

Oras Invest -konsernissa tuotteiden myynti on merkittävin tulovirta. Oras Invest -konserni on analysoinut otoksen merkittävimpiä myyntisopimuksiaan. Analyysin perusteella Oras Invest -konserni on arvioinut, että IFRS 15 -standardin soveltamisella ei ole merkittäviä vaikutuksia. Analyysin seurauksena havaittiin kuitenkin joitakin vähäisiä täsmennystarpeita sekä prosesseissa että asiakassopimuksissa.

- IFRS 15 -analyysin ensimmäisessä vaiheessa tunnistetaan asiakassopimukset, joiden perusteella tuotteita toimitetaan. IFRS 15 -arvioinnin perusteella Oras Invest -konsernille ei aiheudu muutoksia asiakassopimusten tunnistamisessa nykyiseen käytäntöön verrattuna.
- Tuloutusmallin toinen vaihe sisältää sopimusten suoritevelvoitteiden tunnistamisen. Standardin mukaan suoritevelvoite on lupaus (eksplisiittisesti tai implisiittisesti) siitä, että asiakkaalle luovutetaan joko tavara tai palvelu, joka on erotettavissa oleva tai sarja erotettavissa olevia tavaroita, jotka ovat olennaisilta osin samoja ja joiden luovuttaminen asiakkaalle tapahtuu saman luovutusmallin mukaisesti. Arvioinnin perusteella konserni toimittaa tuotteita asiakkaille ja jokainen tavara on erotettavissa muista asiakkaille toimitettavista tuotteista. Oras Invest -konsernin osalta ei aiheudu merkittäviä muutostarpeita nykyisiin käytäntöihin verrattuna.
- Tuloutusmallin kolmannessa vaiheessa määritellään transaktiohintaa. Uuden standardin mukaan transaktiohintaa on se rahamäärä, johon konserni odottaa olevansa oikeutettu tuotteiden luovuttamista vastaan. Transaktiohintaa voi vaihdella muuttuvan vastikkeen vuoksi. IFRS 15:n mukaan yhteisön on sopimuksen syntyajankohtana arvioitava muuttuvan vastikkeen määrä sekä rajoitettava myyntituottojen kirjaamista siten, ettei kertyneisiin myyntituottoihin jouduta tekemään olennaista peruuttamista. Oras Invest -konsernissa rajoittamisen

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

soveltamisella ei ole merkittävää vaikutusta myyntituottojen kirjaamiseen, sillä vuosialennukset, joka on tunnistettu merkittävimmäksi muuttuvan vastikkeen osatekijäksi konsernissa, huomioidaan jo nykyisin myynnin tuloutuksessa siten kuin IFRS 15 edellyttää. Arvioinnin yhteydessä havaittiin lisäksi vähäisiä muutostarpeita sopimusehtoihin ja prosesseihin, joilla ei kuitenkaan tämänhetkisen arvion mukaan tule olemaan merkittäviä vaikutuksia myynnin tuloutukseen.

- Tulouttamismallin neljäs vaihe edellyttää transaktiohinnan allokointia suoritevelvoitteille sen jälkeen, kun transaktiohintaa ja suoritevelvoitteet (ks. edellä) on määritelty. Oras Invest -konsernissa ei arvioinnin perusteella ole odotettavissa muutoksia nykyisiin käytäntöihin verrattuna.
- IFRS 15 -tulouttamismallin viidennessä vaiheessa määritellään tulouttamisen ajoittamisen kriteerit. Oras Invest -konsernissa myyntituotot kirjataan, kun tuotteet ovat siirtyneet asiakkaalle toimitusehdot huomioiden. Oras Invest -konsernissa ei arvion perusteella ole tulossa muutoksia tähän käytäntöön.

Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot ja esittämistapaa koskevat vaatimukset ovat yksityiskohtaisemmat kuin nykyisissä standardeissa. Esitettäviä tietoja koskevat vaatimukset tuovat merkittäviä muutoksia nykyiseen käytäntöön ja lisäävät huomattavasti Oras Invest -konsernin tilinpäätöksessä vaadittavien tietojen määrää. Oras Invest -konserni jatkaa vuonna 2018 tarvittavien tietojen keräämistä ja esittämistä varten tarvittavien prosessien, sisäisten kontrollien ja menettelytapojen testaamista.

IFRS 16 Vuokrasopimukset

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardi tulee voimaan EU:ssa 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Uusi standardi korvaa nykyisen IAS 17 Vuokrasopimukset -standardin ja siihen liittyvät tulkinnot. IFRS 16:n mukaan vuokrasopimuksen ja palvelusopimuksen ero perustuu siihen, onko asiakkaalla määräysvalta yksilöityyn omaisuuserään. Vuokralleottajat eivät jatkossa erottele muita vuokrasopimuksia (esitetään taseen ulkopuolisena erinä) ja rahoitusleasingsopimuksia (taseessa), vaan näiden sijaan kaikista vuokralleottajien vuokrasopimuksista kirjataan käyttöomaisuuserä ja vuokrasopimusvelka (ts. kaikki merkitään taseeseen), lyhytaikaisia ja vähäarvoisia vuokrasopimuksia lukuun ottamatta. IFRS 16 sisältää lisäksi kattavat liitetietovaatimukset.

Oras Invest -konserni ottaa uuden standardin käyttöön 1.1.2019 ja tarkoituksena on soveltaa "modified retrospective" -mallia, jonka mukaisia helpotuksia on kuvattu alla:

- vuokralleottaja ei oikaise vertailutietoja
- aiemmin IAS 17:ää sovellettaessa muiksi vuokrasopimuksiksi luokiteltujen vuokrasopimusten osalta vuokralleottaja arvostaa vuokrasopimusvelan määrään, joka on jäljellä olevien vuokrien nykyarvo diskontattuna vuokralleottajan lisäluoton korolla soveltamisen aloittamisajankohtajana
- Vuokralleottaja arvostaa käyttöoikeusomaisuuserän vuokrasopimuskohtaisesti joko määrään, joka on yhtä suuri kuin vuokrasopimusvelka tai kirjanpitoarvoon, ikään kuin standardia olisi sovellettu sopimuksen alkamisajankohdasta asti, mutta diskontattuna vuokralleottajan lisäluoton soveltamisen aloittamisajankohtana.

Oras Invest -konserni on alustavasti arvioinut uuden standardin vaikutusta konsernitilinpäätökseen vuoden 2017 aikana. Arvioinnin perusteella konsernin käyttöoikeusomaisuuserät koostuvat pääosin kiinteistöistä. Lisäksi konsernilla on vähäisempiä käyttöoikeusomaisuuseriä, kuten autot ja trukit. Liitetiedossa 25 mainitut

operatiiviset vuokravastuut kattavat suurimmaksi osaksi vuokrasopimusjärjestelyt, jotka kirjataan jatkossa käyttöoikeusomaisuuseriksi. Oras Invest -konserni jatkaa IFRS 16 -vaikutusanalyysia ja käyttöönottoon valmistautumista mm. prosessien, työkalujen ja sisäisten kontrollien kehittämällä tilikauden 2018 aikana.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit

IFRS 9 tulee voimaan EU:ssa 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Standardi tuo uusia vaatimuksia rahoitusvarojen luokitteluun ja arvostamiseen.

Oras Invest -konserni soveltaa standardia 1.1.2018 alkavalla tilikaudella. Oras Invest -konserni on arvioinut IFRS 9:n vaikutusta konsernin tilinpäätökseen perustuen 31.12.2017 tilanteeseen. Arvion mukaan IFRS 9:n käyttöönotolla ei odoteta olevan merkittäviä vaikutuksia yhtiön tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

Muut uudet ja uudistetut IFRS-standardit

- IFRIC 22 -tulkinta Ulkomaanrahan määräiset liiketoimet ja ennakkovastikkeet, sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla.
- IFRIC 23 Tuloverokäsittelyjä koskeva epävarmuus, sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla.
- IFRS 9:n muutos Prepayment Features with Negative Compensation, sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla.
- IAS 28:n muutos Pitkäaikaiset omistusosuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä, sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla.
- IFRS-standardeihin tehdyt parannukset 2015–2017, voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla.

Kyseisillä muutoksilla ja parannuksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta raportoituihin lukuihin.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

KONSERNIN LAAJAN TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

(1000 euroa)

2017

2016

2. LIIKEVAIHTO

Hyödykkeiden myynti	249 478	245 260
Yhteensä	249 478	245 260

3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Käyttöomaisuuden myyntivoitot	100	60
Vuokratuotot	2	5
Avustukset	46	27
Muut liiketoiminnan tuotot	119	865
Yhteensä	267	957

4. TYÖSUHDE-ETUUDET JA HENKILÖMÄÄRÄ

Palkat ja palkkiot	53 769	51 622
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	4 806	4 443
Eläkekulut – etuuspohjaiset järjestelyt	948	888
Muut henkilösivukulut	7 039	5 882
Yhteensä	66 562	62 835

Henkilömäärä

Konsernin henkilökunnan keskimääräinen lukumäärä tilikaudella	1 409	1 365
Henkilömäärä 31. 12.		
toimihenkilöt	611	599
työntekijät	806	759
Yhteensä	1 417	1 358

5. POISTOT

Suunnitelman mukaiset poistot

Tavaramerkki	1 182	1 182
Aineettomat oikeudet	13	16
Muut pitkävaikutteiset menot	469	488
Jakelukanavat	1 596	1 596
Aktivoidut kehittämismenot	217	242
Rakennukset ja rakennelmat	890	1 238
Koneet ja kalusto	4 282	4 356
Muut aineelliset hyödykkeet	19	20
Yhteensä	8 668	9 138

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

(1000 euroa)

2017

2016

6. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

	2017	2016
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot	52	31
Korkotuotot	33	419
Valuuttakurssivoitot	59	
Rahoitusomaisuuden käyvän arvon muutokset		73
Muut rahoitustuotot	10	1 676
Yhteensä	154	2 199
Rahoituskulut		
Korkokulut	1 281	3 139
Valuuttakurssitappiot		5
Muut rahoituskulut	381	3 319
Yhteensä	1 662	6 463
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1 508	-4 264

7. TULOVEROT

	2017	2016
Tuloverot kuluvalta ja edellisiltä vuosilta		
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	2 983	3 960
Edellisten tilikausien verot	-16	-291
Laskennalliset verot	-814	-1 126
Yhteensä	2 153	2 543
Verokannan täsmäytys		
Tulos ennen veroja	38 539	49 326
Osuudet osakkuusyhtiöissä	30 229	34 303
	8 310	15 023
Vero laskettuna Suomen verokannalla (20%)	1 662	3 005
Ulkomaisten yhtiöiden verokantojen vaikutus veroihin	204	270
Vähennyskelvottomat kulut	314	259
Verovapaat tuotot	-282	-387
Verovapaat osingot	-10	-6
Verotuksen ja kirjanpidon poistojen muutos	-114	-125
Aikaisemmin kirjaamattomien verotappioiden käyttö	-61	-80
Verokantojen muutosten vaikutus		-17
Edellisten tilikausien verot	-16	-291
Kirjaamattomat verotappiot	325	
Muut erät	131	-85
Yhteensä	2 153	2 543
Efekttiivinen verokanta %	5,59%	5,15%

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

KONSERNITASEEN LIITETIEDOT

8. LIIKEARVO JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

2017 (1000 euroa)	Liikearvo	Tavara- merkki	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkävai- kutteiset menot	Jakelu- kanavat	Aktivoidut kehittä- mismenot	Yhteensä
Hankintameno 1. 1.	24 609	17 721	1 236	7 880	39 900	2 316	93 662
Muuntoerot				5			5
Lisäykset				56			56
Vähennykset				-1 126			-1 126
Muut muutokset							0
Hankintameno 31. 12.	24 609	17 721	1 236	6 815	39 900	2 316	92 597
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1. 1.		3 843	1 169	7 022	5 187	1 956	19 177
Muuntoerot				5			5
Tilikauden poistot		1 182	13	469	1 596	217	3 477
Arvonalentumiset							0
Kumulatiiviset poistot vähennyksistä ja muutoksista				-1 125			-1 125
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31. 12.		5 025	1 182	6 371	6 783	2 173	21 534
Kirjanpitoarvo 1. 1.	24 609	13 878	67	858	34 713	360	74 485
Kirjanpitoarvo 31. 12.	24 609	12 696	54	444	33 117	143	71 063
2016 (1000 euroa)	Liikearvo	Tavara- merkki	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkävai- kutteiset menot	Jakelu- kanavat	Aktivoidut kehittä- mismenot	Yhteensä
Hankintameno 1. 1.	24 609	17 721	1 236	7 614	39 900	2 316	93 396
Muuntoerot				-2			-2
Lisäykset				268			268
Vähennykset							0
Muut muutokset							0
Hankintameno 31. 12.	24 609	17 721	1 236	7 880	39 900	2 316	93 662
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1. 1.		2 661	1 153	6 536	3 591	1 714	15 655
Muuntoerot				-2			-2
Tilikauden poistot		1 182	16	488	1 596	242	3 524
Arvonalentumiset							0
Kumulatiiviset poistot vähennyksistä ja muutoksista							0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31. 12.		3 843	1 169	7 022	5 187	1 956	19 177
Kirjanpitoarvo 1. 1.	24 609	15 060	83	1 078	36 309	602	77 741
Kirjanpitoarvo 31. 12.	24 609	13 878	67	858	34 713	360	74 485

Oras Invest -konserni hankki Hansa Armaturen GmbH:n tytäryhtiöineen 30.9.2013. Hankinnan yhteydessä kirjattiin liikearvo määrältään 25 359 tEUR. Vuoden 2014 aikana hankintamenoa oikaistiin ja liikearvo 31.12.2014 oli määrältään 24 609 tEUR. Hansan hankinnan yhteydessä tunnistettiin ja kirjattiin arvot jakelukanaville ja tavaramerkeille. Liikearvoa lukuunottamatta Oras Invest -konsernilla ei ole arvonalentumistestin hetkenä 31.12.2017 aineetonta omaisuutta, jonka taloudellinen vaikutusaika olisi rajoittamaton.

IFRS 3 -standardin mukaan liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta.

Arvonalentumistesti on laadittu Oras Group -tasolla, koska liiketoimintojen hankinnasta syntynyt hyöty vaikuttaa konsernitason tasolla. Liikearvojen rahavirtaennusteet kattavat viiden vuoden

ajanjakson sisältäen jäännösarvon, joka lasketaan viidennen vuoden rahavirtaennusteen pohjalta. Rahavirtaennusteet perustuvat johdon hyväksymiin strategisiin suunnitelmiin, joiden keskeisimmät oletukset liittyvät markkinoiden ja tuotevalikoiman kasvu- ja kannattavuuskehitykseen. Liikearvoa sisältävän rahavirtaa tuottavan yksikön taloudellinen vaikutusaika on oletettu rajoittamattomaksi, koska yksikön on arvioitu vaikuttavan rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan. Diskontto-korkona on käytetty sellaista korkotasoa, joka kuvastaa kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä tuottovaatimusta ennen veroja. Vuoden 2017 testauslaskelmissa käytetty korko oli 8,1 prosenttia. Arvonalentumistestauksen tuloksena konserni ei ole alaskirjannut liikearvoa tilikaudella 2017.

Tilikausien 2017 ja 2016 aikana ei ole hankittu liiketoimintoja.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

9. AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

2017 (1000 euroa)	Maa-alue	Raken- nukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkoma- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1. 1.	1 948	38 403	104 303	3 101	1 228	148 983
Muuntoerot	28	551	681		5	1 265
Lisäykset		52	1 311	2	5 684	7 049
Vähennykset		-1 840	-4 670	-2		-6 512
Muut muutokset		424	4 422		-4 846	0
Hankintameno 31. 12.	1 976	37 590	106 047	3 101	2 071	150 785
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1. 1.		28 913	88 462	2 520		119 895
Muuntoerot		286	542			828
Tilikauden poistot		890	4 282	19		5 191
Arvonalentumiset						0
Kumulatiiviset poistot vähennyksistä ja muutoksista		-1 833	-4 342	-1		-6 176
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31. 12.		28 256	88 944	2 538		119 738
Kirjanpitoarvo 1. 1.	1 948	9 490	15 841	581	1 228	29 088
Kirjanpitoarvo 31. 12.	1 976	9 334	17 103	563	2 071	31 047
2016 (1000 euroa)	Maa-alue	Raken- nukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkoma- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1. 1.	1 958	38 500	102 053	3 094	606	146 211
Muuntoerot	-10	-205	-356			-571
Lisäykset		92	1 558	7	3 534	5 191
Vähennykset		-3	-1 845			-1 848
Muut muutokset		19	2 893		-2 912	0
Hankintameno 31. 12.	1 948	38 403	104 303	3 101	1 228	148 983
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1. 1.		27 769	86 009	2 500		116 278
Muuntoerot		-91	-297			-388
Tilikauden poistot		1 238	4 356	20		5 614
Arvonalentumiset						0
Kumulatiiviset poistot vähennyksistä ja muutoksista		-3	-1 606			-1 609
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31. 12.		28 913	88 462	2 520		119 895
Kirjanpitoarvo 1. 1.	1 958	10 731	16 044	594	606	29 933
Kirjanpitoarvo 31. 12.	1 948	9 490	15 841	581	1 228	29 088

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

10. RAHOITUSVAROJEN JA VELKOJEN KIRJANPITOARVOT ARVOSTUSRYHMITÄIN

Arvot 31.12.2017	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat instrumentit	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Rahavirran suojauksen piirissä olevat instrumentit	Lainat ja muut velat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käyvät arvot yhteensä	IFRS 7 Käyvän arvon hierarkiataso
Tase-erä (1000 euroa)								
Pitkäaikaiset varat								
Muut sijoitukset			278			278	278	
Myytavissä olevat rahoitusvarat			32			32	32	1
Saamiset		309				309	309	
Johdannaissopimukset				21		21	21	2
Lyhytaikaiset varat								
Myyntisaamiset ja muut saamiset		43 362				43 362	43 362	
Arvostusryhmä yhteensä	0	43 671	310	21	0	44 002	44 002	
Pitkäaikaiset velat								
Pitkäaikaiset korolliset velat					45 000	45 000	45 000	
Johdannaissopimukset	1 239					1 239	1 239	2
Muut pitkäaikaiset velat					12	12	12	
Lyhytaikaiset velat								
Lyhytaikaiset korolliset velat					27 500	27 500	27 500	
Johdannaissopimukset	4					4	4	2
Ostovelat ja muut velat					51 506	51 506	51 506	
Arvostusryhmä yhteensä	1 243	0	0	0	124 018	125 261	125 261	

Arvot 31.12.2016	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat instrumentit	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Rahavirran suojauksen piirissä olevat instrumentit	Lainat ja muut velat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käyvät arvot yhteensä	IFRS 7 Käyvän arvon hierarkiataso
Tase-erä (1000 euroa)								
Pitkäaikaiset varat								
Muut sijoitukset			282			282	282	
Myytavissä olevat rahoitusvarat			30			30	30	1
Saamiset		344				344	344	
Johdannaissopimukset				98		98	98	2
Lyhytaikaiset varat								
Myyntisaamiset ja muut saamiset		44 478				44 478	44 478	
Arvostusryhmä yhteensä	0	44 822	312	98	0	45 232	45 232	
Pitkäaikaiset velat								
Pitkäaikaiset korolliset velat					72 500	72 500	72 500	
Johdannaissopimukset	1 755					1 755	1 755	2
Muut pitkäaikaiset velat					11	11	11	
Lyhytaikaiset velat								
Lyhytaikaiset korolliset velat					32 748	32 748	32 748	
Johdannaissopimukset	36					36	36	2
Ostovelat ja muut velat					47 076	47 076	47 076	
Arvostusryhmä yhteensä	1 791	0	0	0	152 335	154 126	154 126	

Käyvän arvon hierarkiataso

Taso 1: Instrumentin arvo perustuu vastaavan varan tai velan noteerattuun markkinahintaan.

Taso 2: Instrumentin arvo sisältää myös muut kuin varan tai velan noteeratun markkinahinnan joko suoraan tai epäsuorasti käyttäen arvostustekniikoita.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

(1000 euroa) 2017 2016**11. OSUUDET OSAKKUUSYHTIÖISSÄ**

Kirjanpitoarvo 1. 1.	395 987	392 457
Osuus tuloksesta	30 229	34 303
Saadut osingot	-28 986	-28 655
Osuus muista laajan tuloksen eristä	-5 007	-2 118
Osakepalkkio-ohjelmat osakkuusyhtiöissä	279	
Kirjanpitoarvo 31. 12.	392 502	395 987

Konsernin osakkuusyhtiöt ja niiden varat, velat, liikevaihto ja tilikauden tulos

(1000 euroa)	Varat	Velat	Liikevaihto	Tilikauden tulos	Omistus-osuus (%)
Uponor Oyj	865 800	517 400	1 170 400	65 400	22,64
Kemira Oyj	2 674 900	1 502 200	2 486 000	85 200	18,20
Tikkurila Oyj	427 700	248 200	582 400	10 700	18,07

	Osakkeen markkina-arvo 31. 12. 2017	Osakkuusyhtiön markkina-arvo 31. 12. 2017 yhteensä
Uponor Oyj	16,78	278 074
Kemira Oyj	11,50	325 199
Tikkurila Oyj	17,81	141 938
Yhteensä		745 211

(1000 euroa) 2017 2016**12. RAHOITUSVARAT**

Osakkeet	310	312
Eläkejärjestelyihin liittyvät varat	8 040	8 359
Yhteensä	8 350	8 671

Osakkeet

Kirjanpitoarvo 1. 1.	312	331
Muuntoerot	-4	3
Vähennykset		-19
Rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset	2	-3
Kirjanpitoarvo 31. 12.	310	312

Rahoitusvarat sisältävät osakkeita, jotka on kirjattu hankintahintaan, koska niiden käypää arvoa ei ole mahdollista määrittää luotettavasti. Yhteensä näiden osakkeiden arvo on 278 tEUR.

13. MUUT PITKÄAIKAISET SAAMISET

Järjestelypalkkio	99	169
Vakuustalletukset	152	142
Johdannaissopimukset	21	98
Muut pitkäaikaiset saamiset	58	56
Yhteensä	330	465

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

14. LASKENNALLISET VEROVELAT JA -SAAMISET

Laskennallinen verosaaminen on kirjattu vuonna 2017 siihen määrään asti, jonka yhtiö arvioi todennäköisesti olevan käytettävissä tulevien tilikausien verotettavaa tuloa vastaan. Konsernilla on lisäksi verotuksessa vahvistettuja tappioita 2 225 tEUR (2 484 tEUR 2016), joista laskennallisia veroja ei ole kirjattu.

2017 (1000 euroa)	1.1.2017	Muuntoerot	Edellisten vuosien oikaisu	Kirjattu tuloslaskelmaan	31.12.2017
Laskennalliset verosaamiset					
Investoinnit rahoitusinstrumentteihin	351			-103	248
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	659			-112	547
Eläkevelvoitteet	2 869	18		77	2 964
Sisäiset erät	277			-74	203
Varaukset	557	10	81	287	935
Verotuksen vahvistetut tappiot	3 624			-189	3 435
Muut väliaikaiset erot	308	1		-14	295
Yhteensä	8 645	29	81	-128	8 627
Laskennalliset verovelat					
Poistoero	578			71	649
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	15 532	7		-1 015	14 524
Investoinnit rahoitusinstrumentteihin	53			-23	30
Muut väliaikaiset erot	56			264	320
Yhteensä	16 219	7	0	-703	15 523
Laskennalliset verovelat ja -saamiset	-7 574	22	81	575	-6 896

2016 (1000 euroa)	1.1.2016	Muuntoerot		Kirjattu tuloslaskelmaan	31.12.2016
Laskennalliset verosaamiset					
Investoinnit rahoitusinstrumentteihin	637			-286	351
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	849	2		-192	659
Eläkevelvoitteet	2 403	-11		477	2 869
Sisäiset erät	246			31	277
Varaukset	190	-5		372	557
Verotuksen vahvistetut tappiot	3 994			-370	3 624
Muut väliaikaiset erot	465	-2		-155	308
Yhteensä	8 784	-16		-123	8 645
Laskennalliset verovelat					
Poistoero	565			13	578
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	16 569	-4		-1 033	15 532
Investoinnit rahoitusinstrumentteihin	18			35	53
Muut väliaikaiset erot	30	1		25	56
Yhteensä	17 182	-3		-960	16 219
Laskennalliset verovelat ja -saamiset	-8 398	-13		837	-7 574

(1000 euroa)

2017

2016

15. VAIHTO-OMAISUUS

Aineet ja tarvikkeet	20 652	21 316
Keskeneräiset tuotteet	9 310	8 855
Valmiit tuotteet	15 767	13 534
Yhteensä	45 729	43 705

Varastot on arvostettu alimpaan nettorealisointiarvoon.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

(1000 euroa)

2017

2016

16. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

Myyntisaamiset	39 306	39 987
Muut saamiset	2 102	2 082
Siirtosaamiset	1 954	2 409
Yhteensä	43 362	44 478

Siirtosaamiset

Henkilöstökulut	5	4
Tuloverot	48	834
Ennakkomaksut	1 772	1 411
Muut erät	129	160
Yhteensä	1 954	2 409

17. RAHAVARAT

Rahat ja pankkisaamiset	38 003	35 160
Yhteensä	38 003	35 160

18. OMA PÄÄOMA**Osakemäärä**

A-osakkeet	217 350	KPL
B1-osakkeet	36 226	KPL
B2-osakkeet	36 226	KPL
B3-osakkeet	36 224	KPL
B4-osakkeet	36 224	KPL
B5-osakkeet	24 150	KPL
B6-osakkeet	24 150	KPL
B7-osakkeet	24 150	KPL
Osakepääoma	6 520 500	EUR

3.8.2017 on rekisteröity yhtiöjärjestyksen muutos ja uusien B-sarjan osakkeiden liikkeellelasku. Tilikauden lopussa yhtiöllä on A ja B1–B7-osakesarjat. Jokaisella A-sarjan osakkeella on yksi ääni. B-sarjan osakkeilla ei ole äänioikeutta.

A-sarjan osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoon. B1–B7-sarjan osakkeille maksettavasta osingosta päätetään erikseen ja osakekohtainen osinko voi olla erilainen osakesarjojen välillä.

Yhtiöllä ei ole omistuksessaan sen omia osakkeita.

Muut rahastot

Muut rahastot ovat lähinnä rahastoja, jotka on perustettu yhtiökokouksen päätöksellä tai perustuvat lain vaatimukseen.

Muuntoerot

Muuntoerot ovat syntyneet ulkomaan valuutan määräisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten muuntamisesta euromääräisiksi.

Muu sijoitettu pääoma

Muu sijoitettu pääoma sisältää pääomalainat, jotka esitetään omassa pääomassa niiden ehtojen mukaisesti.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut osinkoa jaettavaksi 13,80 euroa osakkeelta vuodelta 2017, yhteensä 2 999 430 euroa.

Osinkoa jaettiin 11,50 euroa osakkeelta vuonna 2017 tilikauden 2016 jakokelpoisista varoista, yhteensä 2 499 525 euroa.

(1000 euroa)

2017

2016

19. ELÄKEVELVOITTEET

Konsernilla on erilaisia eläkejärjestelyjä kunkin toimintamaan paikallisten olojen, käytäntöjen ja lakien mukaisesti. Konsernissa on käytössä maksu- ja etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Eläkkeet perustuvat joko vakuutusmatemaatikon laskelmiin tai todellisiin maksuihin vakuutusyhtiölle. Eläke-edut perustuvat yleensä työvuosien määrään ja palkkoihin. Konsernitaseessa olevat eläkevelvoitteet tulevat pääasiassa Saksan ja Puolan yhtiöistä. Suomessa eläkkeet hoidetaan TyEL-järjestelmällä, joka on maksuperusteinen eläkejärjestely.

Konserni on ottanut vuonna 2013 käyttöön uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin.

Pitkäaikaiset työsuhde-etuudet

Eläkkeet – etuuspohjaiset järjestelyt	16 759	18 142
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	2 649	2 713
Yhteensä	19 408	20 855

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet

Eläkkeet – etuuspohjaiset järjestelyt	829	779
Muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	626	768
Yhteensä	1 455	1 547

Eläkevelvoitteet yhteensä**20 863** 22 402**Taseen etuuspohjainen eläkevelka**

Velvoitteiden nykyarvo	20 863	22 402
Rahastoitu arvo		
Taseen eläkevelka	20 863	22 402

Tulosvaikutteisesti kirjattu etuuspohjainen eläkekulu

Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	535	529
Korkomenot	400	473
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	97	-160
Tappiot/voitot järjestelyn supistamisesta	-84	46
Tuloslaskelman kulut (+) ja tuotot (-)	948	888

Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut uudelleenarvostukset

Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut uudelleenarvostukset	-954	1 380
Yhteensä	-954	1 380

Velvoitteen nykyarvon muutokset

Velvoite tilikauden alussa	22 402	21 876
Kurssierot	-84	-78
Työsuoritukseen perustuvat menot	535	529
Korkomenot	400	473
Maksetut edut	-1 449	-1 664
Tappiot/voitot järjestelyn supistamisesta	-84	46
Vakuutusmatemaattiset tappiot (+) ja voitot (-)	97	-160
Uudelleenarvostukset	-954	1 380
Velvoite tilikauden lopussa	20 863	22 402

Määrät taseessa

Etuuspohjainen eläkevelka	20 863	22 402
Etuuspohjainen eläkesaaminen		
Nettomääräinen velka (+) tai saaminen (-)	20 863	22 402

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

	2017	2016
Käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset		
Diskonttaus korko	0,0%–3,3%	0,1%–3,5%
Tuleva palkankorotusoletus	0%–2,5%	0%–2,5%
Kertamaksun todennäköisyys eläkemaksujen sijaan	50%–100%	50%–100%
Vaihtuvuus	0%–3,56%	0%–3,53%
Tuleva eläkkeenkorotusoletus	1,75%–3,55%	1,75%–3,55%

Eläkejärjestelyt Puolassa tulkitaan muiksi pitkäaikaisiksi työsuhte-etuuksiksi. Velvoitteet ovat täysin rahastoimattomia ja eläkevastuut on kirjattu taseeseen.

20. VARAUKSET

2017 (1000 euroa)	Takuuvaraus	Uudelleen- järjestelyvaraus	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1. 1.	4 165	710	113	4 988
Muuntoerot	4			4
Käytetyt varaukset		-284	-38	-322
Lisäykset tilikaudella	400	119	1 054	1 573
Puretut varaukset	-69	-171		-240
Varaukset 31. 12.	4 500	374	1 129	6 003
Pitkäaikaiset varaukset	4 500	374	34	4 908
Lyhytaikaiset varaukset			1 095	1 095
Varaukset 31. 12.	4 500	374	1 129	6 003

2016 (1000 euroa)	Takuuvaraus	Uudelleen- järjestelyvaraus	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1. 1.	3 377	691	82	4 150
Muuntoerot	7	-3		4
Käytetyt varaukset		-200	-22	-222
Lisäykset tilikaudella	1 274	271	53	1 598
Puretut varaukset	-493	-49		-542
Varaukset 31. 12.	4 165	710	113	4 988
Pitkäaikaiset varaukset	4 165	710	32	4 907
Lyhytaikaiset varaukset			81	81
Varaukset 31. 12.	4 165	710	113	4 988

(1000 euroa)

21. KOROLLISET VELAT

	2017	2016
Pitkäaikaiset korolliset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	45 000	72 500
Pitkäaikaiset korolliset velat yhteensä	45 000	72 500
Lyhytaikaiset korolliset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	27 500	32 748
Lyhytaikaiset korolliset velat yhteensä	27 500	32 748
Rahoituksesta johtuvien velkojen alku- ja loppusaldojen täsmäytys		
Korolliset velat 1. 1.	105 248	137 553
Rahavirroista syntyvät muutokset	-32 748	-32 305
Korolliset velat 31. 12.	72 500	105 248

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

(1000 euroa)

2017

2016

22. MUUT PITKÄAIKAISET VELAT

Johdannaissopimukset	1 239	1 755
Muut pitkäaikaiset velat	12	11
Yhteensä	1 251	1 766

23. OSTOVELAT JA MUUT VELAT

Ostovelat	17 196	17 336
Siirtovelat	26 273	24 523
Johdannaissopimukset	4	36
Muut velat	8 037	5 217
Yhteensä	51 510	47 112

Siirtovelat

Henkilöstökulut	7 186	6 582
Tuloverot	1 002	1 005
Asiakasyhteistyö	13 846	14 828
Korot	110	130
Ennakkomaksut	1 232	70
Muut erät	2 897	1 908
Yhteensä	26 273	24 523

24. TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT

Tilintarkastus	449	495
Muut palvelut	249	247
Yhteensä	698	742

25. MUUT VUOKRAT**Vuokrasopimusten mukaan maksettaviksi tulevat vuokrat**

Vuoden kuluessa	3 436	3 491
Yli vuoden, enintään viiden vuoden kuluttua	7 084	6 476
Yli viiden vuoden kuluttua	4 250	5 256
Yhteensä	14 770	15 223

26. VASTUUSITOUMUKSET**Omasta puolesta****Oras Invest -konsernin puolesta annetut vakuudet**

Muut pantit	346	529
Yhteensä	346	529

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä, pantteja tai osakkeita

Rahalaitoslainat	72 500	105 248
Annetut takaukset	36 410	36 410
Annetut kiinnitykset	20 424	20 424
Pantattujen osakkeiden markkina-arvo	252 826	260 486
Yhteensä	309 660	317 320
Vastuusitoumukset yhteensä	310 006	317 849

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

27. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin lähipiiriin kuuluvat konsernin johto (hallitus, toimitusjohtaja ja Oras Groupin johtoryhmä), tytär- ja osakkuusyhtiöt.

Konsernin ja lähipiirin välillä ei ole tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia tapahtumia vuosina 2017 ja 2016.

Hallituksen palkkiot (1000 euroa)	2017	2016
Hallitus ja toimitusjohtaja	460	432

28. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Rahoitusriskien hallinnan tarkoituksena on minimoida taloudellisista markkinoista johtuvat epäsuotuisat vaikutukset konserniin sekä varmistaa riittävä maksuvalmius kustannustehokkaasti.

Valuuttariski

Konserni altistuu valuuttariskille sen kansainvälisten toimintojen seurauksena. Valuuttariski liittyy mm. valuuttamäärisiin myyntisaamisiin ja ostovelkoihin, konsernin sisäisiin tapahtumiin, valuuttamääräiseen rahoitukseen, talletuksiin sekä valuuttamäärisiin pankkisaataviin. Oras Invest -konsernin päälaskutusvaluutat euron lisäksi ovat Norjan kruunu (NOK), Puolan zloty (PLN), Ruotsin kruunu (SEK), Tsekin korona (CZK), Yhdysvaltain dollari (USD), Tanskan kruunu (DKK) ja Venäjän rupla (RUB). Suurimmat valuuttariskit johtuvatkin juuri Norjan kruunun, Puolan zlotyn, Ruotsin kruunun ja Venäjän ruplan vaihteluista. Konserni ei ole käyttänyt johdannaisinstrumentteja suojautuakseen myynnin

valuuttariskiltä. Lisäksi Oras Invest -konsernilla on materiaaliostoja Yhdysvaltain dollareissa.

Translaatoriski syntyy, kun euroalueen ulkopuolisen tytäryhtiön varat ja velat muunnetaan emoyhtiön raportointivaluuttaan. Translaatoriskillä on vaikutusta konsernin tulokseen ja tunnuslukuihin. Tarvittaessa konserni torjuu translaatoriskiä ottamalla euromääräisiä lainoja tytäryhtiöihin.

Korkoriski ja maksuvalmiusriski

Oras Invest -konserni altistuu korkojen vaihtelulle, koska sillä on vaihtuvakorkoisia velkoja. Korkoriskiä pyritään hallitsemaan korkojohdannaissopimuksilla, joiden tarkoituksena on muuntaa vaihtuvakorkoisia velkoja kiinteäkorkoisiksi tietyillä korkojaksolla.

Pitkäaikaisten korollisten lainojen lyhennykset korkoineen 31.12.2017 ovat seuraavat:

(1000 euroa)	2018	2019	2020	2021	2022
Lainat rahoituslaitoksilta	28 505	535	428	45 353	

Johdannaisten korkomaksut 31.12.2017 ovat seuraavat:

(1000 euroa)	2018	2019	2020	2021	2022
Kassaan maksut	-65	-87	-86	-87	-65
Kassasta maksut	-344	-347	-344	-346	-259
Yhteensä	-409	-434	-430	-433	-324

Luotto- ja vastapuoliriski

Luotto- tai vastapuoliriski realisoituu, jos asiakas tai rahoitusvastapuoli ei kykene täyttämään sopimusvelvoitteitaan konsernille.

Konserni arvioi asiakkaidensa luottokelpoisuutta näiden taloudellisen tilanteen, aiempien kokemusten ja muiden asiaan vaikuttavien seikkojen perusteella. Näitä kaupalliseen toimintaan liittyviä luottoriskejä voidaan tarvittaessa pienentää

ennakkomaksuilla ja remburseilla. Konsernissa on kirjattu luottotappioita 113 tEUR vuonna 2017 (126 tEUR 2016). Luottoriskin enimmäismäärä on myynti- ja lainasaamisten kirjanpitoarvo 31.12.2017. Luottokelpoisuutta arvioidaan sekä myyntisaamisten ikääntymisen että asiakaskohtaisten analyysien avulla.

(1000 euroa)	2017	2016
Myyntisaamisten ikääntyminen		
Erääntymättömät ja alle 30 päivää myöhässä olevat	38 242	38 205
Erääntyneet 31–60 päivää	270	846
Erääntyneet 61–90 päivää	139	333
Erääntyneet yli 90 päivää	655	603
Yhteensä	39 306	39 987

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

Pankit, muut rahalaitokset ja yritykset, joiden kanssa solmitaan sopimuksia rahoitusinstrumenteista, muodostavat myös vasta-puoliriskin, jota hallinnoidaan vastapuolten vakavaraisuutta arvioimalla.

Hintariski

Oras Invest -konsernin pääasialliset riskit liittyvät sen pitkäaikaisiin omistuksiin. Lisäksi Oras Invest -konserni altistuu raaka-aineiden kuten kuparin, messingin ja sähkön hintariskille.

Oras Invest -konserni on solminut vuosille 2010–2017 johdannaisopimuksia suojautuakseen sähkön markkinahinnan muutoksia vastaan. Sähköjohdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Konserni ei sovelle suojauslaskentaa sähköjohdannaisiin.

Johdannaisopimukset ja suojauslaskenta

Nimellisarvot (tEUR)	2017	2016
Korkojohdannaiset:		
Koronvaihtosopimus		
– sovelletaan suojauslaskentaa	26 000	26 000
– ei sovelleta suojauslaskentaa	26 000	26 000
Käyvät arvot (tEUR)	2017	2016
Korkojohdannaiset:		
Koronvaihtosopimus		
– sovelletaan suojauslaskentaa	+21	+98
– ei sovelleta suojauslaskentaa	-1 239	-1 755
Hyödykejohdannaiset		
Sähköjohdannaiset		
– ei sovelleta suojauslaskentaa	-4	-36

Oras on uudistanut koronvaihtosopimuksiaan vuoden 2016 aikana. Sopimusehtojen muutosten vuoksi johdannaiseen ei sovelleta suojauslaskentaa ja siten koronvaihtosopimuksen käypä arvo on kirjattu tulosvaikutteisesti vuonna 2016. Muut koronvaihtosopimukset on luokiteltu suojauslaskennan piiriin kuuluviksi. Oras Invest Oy:llä ei ole ollut avoimia johdannaisopimuksia tilikausien 2017 ja 2016 lopussa.

Hyödykejohdannaiset eivät ole suojauslaskennan piirissä ja niiden käyvän arvon muutokset 31 tEUR (289 tEUR 2016) on kirjattu kokonaisuudessaan tuloslaskelmaan.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS

29. TYTÄR- JA OSAKKUUSYHTIÖT 31.12.2017

Tytäryhtiöt

Oras Invest Oy:n omistukset	kotipaikka		Konsernin omistusosuus	Oras Invest Oy:n omistusosuus
Oras Oy	Rauma	Suomi	100	100

Oras Oy:n omistukset	kotipaikka		Konsernin omistusosuus	Oras Invest Oy:n omistusosuus
Oras Armatur AS	Oslo	Norja	100	100
Oras Armatur A/S	Fredericia	Tanska	100	100
Hansa Armaturen Belgium N.V.	Herk-de-Stad	Belgia	100	100
Oras Germany GmbH	Stuttgart	Saksa	100	100
Oras International Oy	Rauma	Suomi	100	100
Oras Olesno Sp.z.o.o.	Olesno	Puola	100	100

Oras International Oy:n omistukset	kotipaikka		Konsernin omistusosuus	Oras Invest Oy:n omistusosuus
OOO Oras RUS	Pietari	Venäjä	100	100
Oras Sverige AB	Tukholma	Ruotsi	100	100

Oras Germany GmbH:n omistukset	kotipaikka		Konsernin omistusosuus	Oras Invest Oy:n omistusosuus
Hansa Armaturen GmbH	Stuttgart	Saksa	100	100

Hansa Armaturen GmbH:n omistukset	kotipaikka		Konsernin omistusosuus	Oras Invest Oy:n omistusosuus
Hansa Austria GmbH	Salzburg	Itävalta	100	100
Hansa Česko s.r.o.	Kralovice	Tšekki	100	100
Hansa España S.A.U.	Viladecans	Espanja	100	100
Hansa France S.A.R.L.	Strasbourg-Eckbolsheim	Ranska	100	100
Hansa Italiana S.R.L.	Castelnuovo del Garda	Italia	100	100
Hansa Metallwerke GmbH	Stuttgart	Saksa	100	100
Hansa Nederland B.V.	Nijkerk	Alankomaat	100	100

Osakkuusyhtiöt

Oras Invest Oy:n omistukset	kotipaikka		Konsernin omistusosuus	Oras Invest Oy:n omistusosuus
Uponor Oyj	Helsinki	Suomi	22,64	22,64
Kemira Oyj	Helsinki	Suomi	18,20	18,20
Tikkurila Oyj	Helsinki	Suomi	18,07	18,07

Emoyhtiön tuloslaskelma, FAS

Oras Invest Oy euroa	Liitetieto	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Liikevaihto	2	124 998,00	249 996,00
Liiketoiminnan muut tuotot	3	78 357,46	
Henkilöstökulut	4	809 502,69	771 042,57
Poistot	6	107 620,98	90 696,70
Liiketoiminnan muut kulut		1 485 128,96	917 155,64
Liikevoitto		-2 198 897,17	-1 528 898,91
Rahoitustuotot ja -kulut	7	32 691 820,42	26 342 805,59
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		30 492 923,25	24 813 906,68
Tilinpäätössiirrot	8	2 508 572,86	3 900 000,00
Tuloverot	9	-13 239,61	2 125,33
Tilikauden voitto		32 988 256,50	28 716 032,01

Emoyhtiön tase, FAS

Oras Invest Oy euroa	Liitetieto	31.12.2017	31.12.2016
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	10	5,20	395,74
Aineelliset hyödykkeet	10	1 199 730,58	1 110 341,38
Osuudet konserniyrityksissä	11	21 942 155,51	21 942 155,51
Muut sijoitukset	12	605 460 504,44	605 460 504,44
Muut pitkäaikaiset saamiset	13	23 381,00	23 381,00
		628 625 776,73	628 536 778,07
Vaihtuvat vastaavat			
Lyhytaikaiset saamiset	14	1 673 821,13	1 510 930,77
Rahat ja pankkisaamiset		7 566 982,51	31 722,58
		9 240 803,64	1 542 653,35
Vastaavaa yhteensä		637 866 580,37	630 079 431,42
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osakepääoma	15	6 520 500,00	6 520 500,00
Edellisten tilikausien voitto	15	553 075 690,80	526 859 183,79
Tilikauden voitto	15	32 988 256,50	28 716 032,01
		592 584 447,30	562 095 715,80
Tilinpäätössiirtojen kertymä	16	41 427,14	
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen	17	45 000 000,00	45 000 000,00
Lyhytaikainen	17	240 705,93	22 983 715,62
		45 240 705,93	67 983 715,62
Vastattavaa yhteensä		637 866 580,37	630 079 431,42

Emoyhtiön rahavirtalaskelma, FAS

Oras Invest Oy
(1000 euroa)

	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	30 493	24 814
Oikaisut		
Suunnitelman mukaiset poistot	108	91
Rahoitustuotot ja -kulut	-32 692	-26 343
Muut oikaisut	-59	
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	-2 150	-1 438
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys(-)/vähennys(+)	-38	-8
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys(+)/vähennys(-)	19	-18
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-2 169	-1 464
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-628	-3 036
Saadut korot liiketoiminnasta	334	565
Saadut osingot liiketoiminnasta	32 987	28 655
Maksetut välittömät verot	-4	236
Liiketoiminnan rahavirta (A)	30 520	24 956
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-230	-6
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	92	
Investoinnit muihin sijoituksiin		-23
Investointien rahavirta (B)	-138	-29
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-15 000
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-22 748	-11 805
Saatu konserniavustus	2 400	3 850
Maksetut osingot	-2 499	-2 000
Rahoituksen rahavirta (C)	-22 847	-24 955
Rahavarojen muutos (A + B + C) lisäys (+) / vähennys (-)	7 535	-28
Rahavarat tilikauden alussa	32	60
Rahavarat tilikauden lopussa	7 567	32

Emoyhtiön liitetiedot, FAS

1. EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Oras Invest Oy on emoyhtiönä Oras Invest -konsernissa, joka sisältää alakonsernina Oras Groupin sekä osakkuusyhtiöt Uponorin, Kemiran ja Tikkurilan.

Arvostusperiaatteet

Pysyvien vastaavien arvostus

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla, jotka on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuusesineiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Uponor Oyj:n ja Tikkurila Oyj:n osakkeet on arvostettu alkupe- räiseen hankintamenoonsa perustuen vastaisiin tulonodotuksiin. Kemiran osakkeet arvostettiin tilinpäätöksessä 31.12.2010 markkina-arvoon sen jälkeen, kun Tikkurila irtautui Kemirasta.

Suunnitelman mukaiset poistoajat

Aineettomat hyödykkeet	4–10 vuotta
Rakennukset	15–30 vuotta
Koneet ja kalustot	4–10 vuotta

Rahoitusomaisuuden arvostus

Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintamenoa tai sitä alempaan markkina-arvoon.

Eläkemenojen jaksotus

Yhtiön lakisääteinen eläketurva on järjestetty vakuutusyhtiössä. Lisäksi ennen vuotta 1981 aloittaneille toimihenkilöille on järjestetty lisäeläketurva vakuutusyhtiö Mandatum Life:ssä.

Suojaavien johdannaisten kirjanpitokäsittely

Oras Invest Oy:llä ei ole avoimia johdannaissopimuksia 2017 tai 2016.

(1000 euroa)

2017

2016

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT (FAS)

2. LIIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN

EU-maat	125	250
Yhteensä	125	250

3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Käyttöomaisuuden myyntivoitot	58	
Muut	20	
Yhteensä	78	0

Emoyhtiön liitetiedot, FAS

(1000 euroa)

2017

2016

4. HENKILÖSTÖÄ JA TOIMIELINTEN JÄSENIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	2017	2016
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	692	656
Eläkekulut	94	85
Muut henkilösivukulut	24	30
Yhteensä	810	771
Johdon palkat ja palkkiot		
Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot	460	432
Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin		
Henkilökunnan keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	4	4
Henkilökunnan lukumäärä 31. 12.	4	4

5. TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT

Tilintarkastus	36	28
Muut palvelut tilintarkastajalta	3	3
Yhteensä	39	31

6. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

	2017	2016
Poistot		
Aineettomat oikeudet	1	5
Rakennukset ja rakennelmat	29	28
Koneet ja kalusto	64	43
Muut aineelliset hyödykkeet	14	15
Yhteensä	108	91

7. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

	2017	2016
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä	4 000	
Osinkotuotot muilta	28 987	28 655
Korkotuotot		154
Muut rahoitustuotot, konserni	310	399
Yhteensä	33 297	29 208
Rahoituskulut		
Korkokulut	-605	-1 644
Muut rahoituskulut		-1 221
Yhteensä	-605	-2 865
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	32 692	26 343

Vertailuvuoden 2016 erä Muut rahoituskulut sisältää kuluksi kirjatun suojaavan johdannaisen käyvän arvon, 1 108 tEUR.

8. TILINPÄÄTÖSSIIRROT

Poistoeron muutos	-41	
Konserniavustus	2 550	3 900
Yhteensä	2 509	3 900

9. TULOVEROT

Tuloverot tilinpäätössiirroista	-510	-780
Edellisten tilikausien verot		2
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	497	780
Yhteensä	-13	2

Emoyhtiön liitetiedot, FAS

TASEEN LIITETIEDOT (FAS)

10. AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET

2017	Aineet- tomat oikeudet	Aineet- tomat oikeudet yhteensä	Maa-alue	Raken- nukset ja raken- nelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödyk- keet	Aineel- liset hyödyk- keet yhteensä	Aineet- tomat ja aineelliset hyödyk- keet yhteensä
Hankintameno 1. 1.	981	981	96	707	389	338	1 530	2 511
Lisäykset				25	205		230	230
Vähennykset					-165		-165	-165
Muut muutokset							0	0
Hankintameno 31. 12.	981	981	96	732	429	338	1 595	2 576
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1. 1.	980	980		61	258	101	420	1 400
Tilikauden poistot	1	1		29	64	14	107	108
Arvonalentumiset							0	0
Kumulatiiviset poistot vähennyksistä ja muutoksista					-132		-132	-132
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31. 12.	981	981		90	190	115	395	1 376
Kirjanpitoarvo 1. 1.	1	1	96	646	131	237	1 110	1 111
Kirjanpitoarvo 31. 12.	0	0	96	642	239	223	1 200	1 200

2016	Aineet- tomat oikeudet	Aineet- tomat oikeudet yhteensä	Maa-alue	Raken- nukset ja raken- nelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödyk- keet	Aineel- liset hyödyk- keet yhteensä	Aineet- tomat ja aineelliset hyödyk- keet yhteensä
Hankintameno 1. 1.	981	981	96	707	383	338	1 524	2 505
Lisäykset					6		6	6
Vähennykset							0	0
Muut muutokset							0	0
Hankintameno 31. 12.	981	981	96	707	389	338	1 530	2 511
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1. 1.	975	975		33	215	86	334	1 309
Tilikauden poistot	5	5		28	43	15	86	91
Arvonalentumiset							0	0
Kumulatiiviset poistot vähennyksistä ja muutoksista							0	0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31. 12.	980	980		61	258	101	420	1 400
Kirjanpitoarvo 1. 1.	6	6	96	674	168	252	1 190	1 196
Kirjanpitoarvo 31. 12.	1	1	96	646	131	237	1 110	1 111

Emoyhtiön liitetiedot, FAS

(1000 euroa)

2017

2016

11. OSUUEDET KONSERNIYRITYKSISSÄ

Osuudet konserniyrityksissä 1. 1.		21 942	21 942
Osuudet konserniyrityksissä 31. 12.		21 942	21 942

12. MUUT SIOITUKSET

(1000 euroa)	Omistusosuus (%)	Omistusosuus (osakkeiden määrä)	2017	2016
Osuudet osakkuusyriityksissä				
Uponor Oyj 1. 1.			149 430	149 430
Uponor Oyj 31. 12.	22,64%	16 571 780	149 430	149 430
Kemira Oyj 1. 1.			330 855	330 855
Kemira Oyj 31. 12.	18,20%	28 278 217	330 855	330 855
Tikkurila Oyj 1. 1.			125 073	125 073
Tikkurila Oyj 31. 12.	18,07%	7 969 552	125 073	125 073
Yhteensä			605 358	605 358
Muut sijoitukset				
Muut sijoitukset 1. 1.			103	103
Muut sijoitukset 31. 12.			103	103
Yhteensä			103	103
Osuudet osakkuusyriityksissä ja muut sijoitukset yhteensä			605 461	605 461

13. MUUT PITKÄAIKAISET SAAMISET

Vakuustalletukset		23	23
Yhteensä		23	23

14. LYHYTAIKAISET SAAMISET

Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Muut saamiset			1 550	1 400
Siirtosaamiset			66	91
Saamiset muilta				
Muut saamiset			8	6
Siirtosaamiset			50	14
Yhteensä			1 674	1 511

Emoyhtiön liitetiedot, FAS

(1000 euroa)

2017

2016

15. OMA PÄÄOMA

Osakepääoma 1. 1.	6 521	6 521
Osakepääoma 31. 12.	6 521	6 521
Edellisten tilikausien voitto 1. 1.	555 574	528 858
Osingonjako	-2 499	-2 000
Edellisten tilikausien voitto 31. 12.	553 075	526 858
Tilikauden voitto	32 988	28 716
Oma pääoma yhteensä 31. 12.	592 584	562 095

LASKELMA JAKOKELPOISESTA OMASTA PÄÄOMASTA

Edellisten tilikausien voitto 31. 12.	553 075	526 858
Tilikauden voitto	32 988	28 716
Yhteensä 31. 12.	586 063	555 574

16. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

Kertyneet poistoerot	41	
Yhteensä	41	0

17. VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen vieras pääoma**

Velat muille kuin konserniyrityksille		
Lainat rahoituslaitoksilta	45 000	45 000
Yhteensä	45 000	45 000

Lyhytaikainen vieras pääoma

Velat muille kuin konserniyrityksille		
Lyhytaikaiset rahalaitoslainat		22 748
Ostovelat	51	23
Muut lyhytaikaiset velat	26	23
Siirtovelat	164	190
Yhteensä	241	22 984

Vieras pääoma yhteensä	45 241	67 984
-------------------------------	---------------	---------------

Korollinen vieras pääoma

Korolliset lainat rahoituslaitoksilta	45 000	45 000
Muu korollinen vieras pääoma rahoituslaitoksilta		22 748
Yhteensä	45 000	67 748

Emoyhtiön liitetiedot, FAS

(1000 euroa)

2017

2016

18. MUUT LIITETIEDOT**ANNETUT VAKUUEDET****Muut omasta puolesta annetut vakuudet**

Muut pantit	1	1
Yhteensä	1	1

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä tai osakkeita

Rahalaitoslainat	45 000	67 748
Pantattujen osakkeiden markkina-arvo *	252 826	260 486
Yhteensä	252 826	260 486

* Pantattu myös Oras Oy:n lainojen, 26 000 tEUR (36 000 tEUR 2016), vakuudeksi.

Yhteensä	252 827	260 487
-----------------	----------------	----------------

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

Kirjanpitokirjat

Päivä- ja pääkirjat	CD-levyllä
Reskontraerittelyt	ATK-listoina

Tositelajit

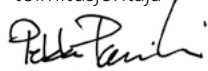
Ostolaskut	CD-levyllä
Myyntilaskut	CD-levyllä
Muistiotositteet	CD-levyllä
Kassatositteet	
– myyntilaskujen suoritukset	CD-levyllä
– ostolaskujen suoritukset	CD-levyllä
– muut kassatositteet	CD-levyllä

Tasekirjan allekirjoitukset

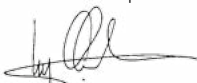
Helsingissä 16.4.2018

Jari Paasikivi
toimitusjohtaja

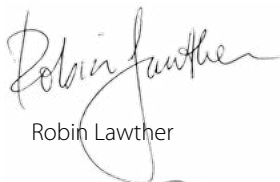
Pekka Paasikivi
Hallituksen puheenjohtaja

Ulf Mattsson

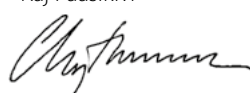
Frank Stangenberg-Haverkamp

Robin Lawther

Kaj Paasikivi

Christoph Vitzthum

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 16.4.2018

Mikko Järventausta
KHT

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Minna Viinikkala
KHT

Tilintarkastuskertomus

Oras Invest Oy:n yhtiökokoukselle

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Oras Invest Oy:n (y-tunnus 1908260–8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksiin esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liike-toimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 16.4.2018

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Mikko Järventausta
KHT

Minna Viinikkala
KHT